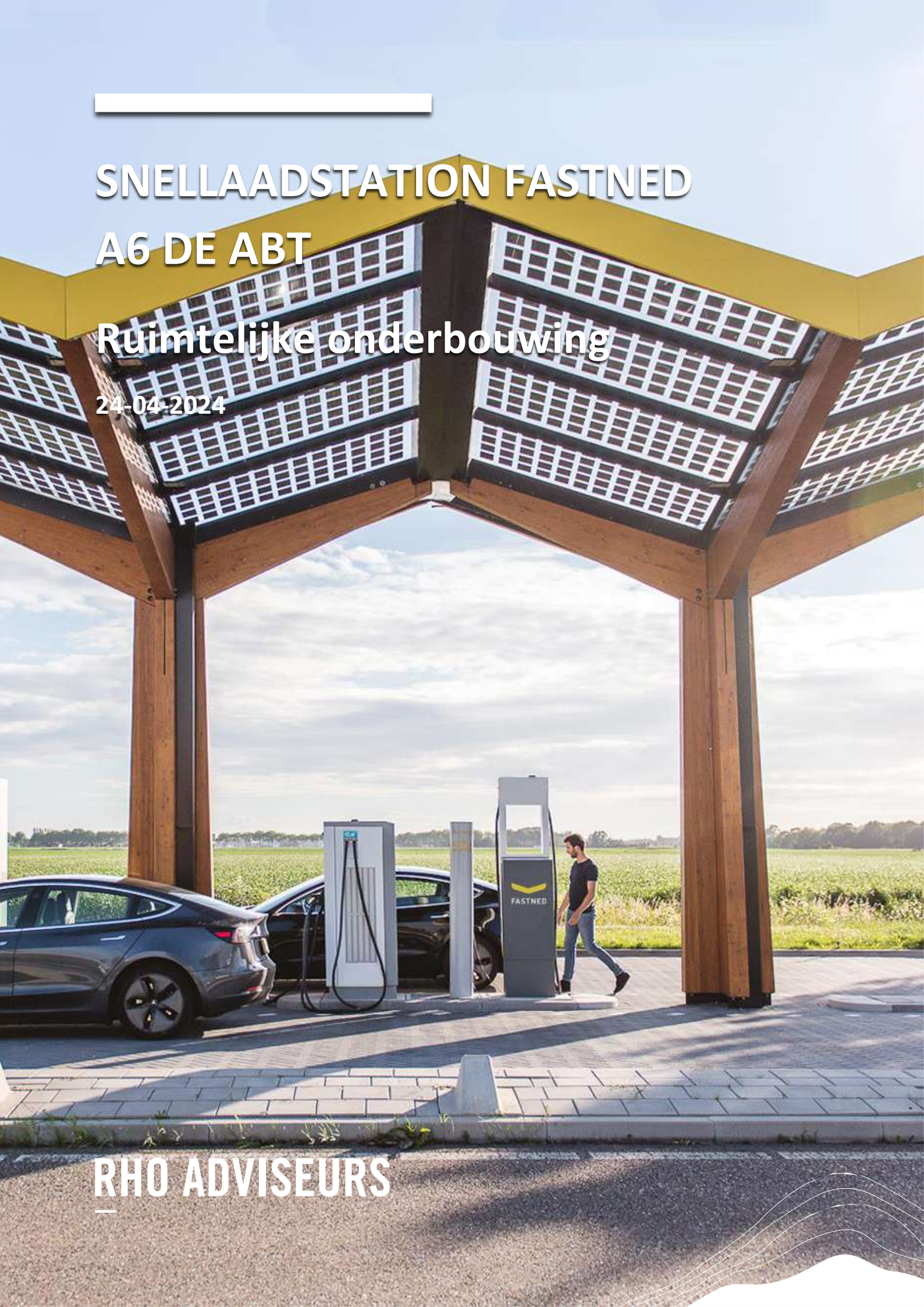

SNELLAADSTATION FASTNED

A6 DE ABT

Ruimtelijke onderbouwing

24-04-2024

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM 24 april 2024 (definitief)

PROJECTLEIDER M. Backx, MSc

AUTEUR mr. N. Weijland

© RHO ADVISEURS BV

Niets uit dit drukwerk mag door anderen dan de opdrachtgever worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Rho Adviseurs bv, behoudens voorzover dit drukwerk wettelijk een openbaar karakter heeft gekregen. Dit drukwerk mag zonder genoemde toestemming niet worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Ligging projectgebied	5
1.3	Afwijking geldend bestemmingsplan	6
1.4	Leeswijzer	8
Hoofdstuk 2	Planbeschrijving	9
2.1	Over Fastned	9
2.2	Beoogde ontwikkeling en ruimtelijke inpassing	9
Hoofdstuk 3	Beleidskader	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Rijksbeleid	13
3.3	Provinciaal beleid	17
3.4	Gemeentelijk beleid	19
Hoofdstuk 4	Omgevingsaspecten	20
4.1	Bodem	20
4.2	Archeologie	20
4.3	Cultuurhistorie	21
4.4	Water	22
4.5	Bedrijven en milieuhinder	26
4.6	Wegverkeerslawaaï	26
4.7	Verkeer	27
4.8	Parkeren	28
4.9	Externe veiligheid	28
4.10	Luchtkwaliteit	28
4.11	Ecologie	28
4.12	Kabels en leidingen	30
Hoofdstuk 5	Uitvoerbaarheid	31
Hoofdstuk 6	Conclusie	32

Bijlagen

Bijlage 1	Stikstofmemo en berekening
Bijlage 2	Quicksan flora & fauna
Bijlage 3	Nader ecologisch onderzoek

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

RHO ADVISEURS

Hoofdstuk 1 Inleiding

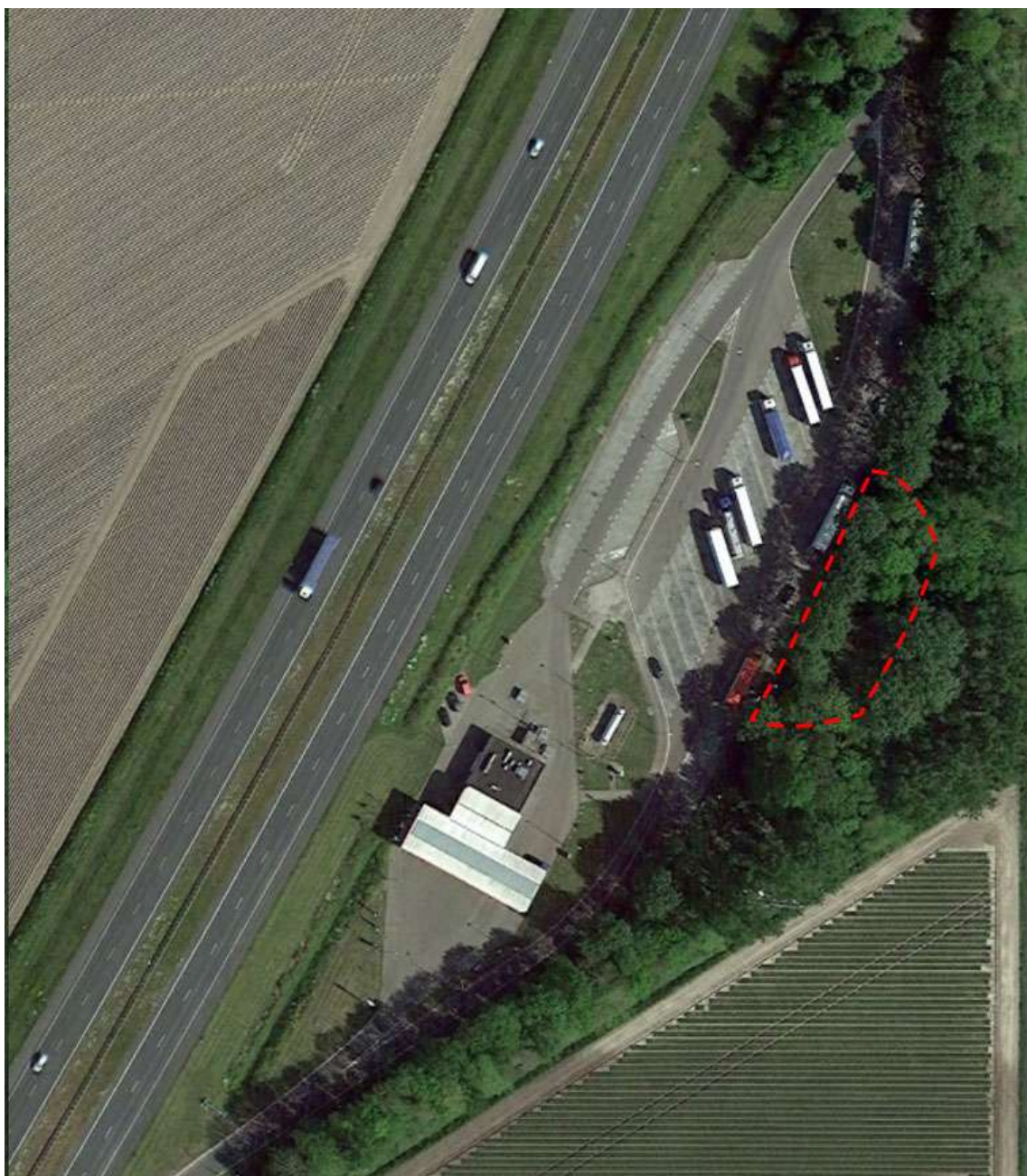
1.1 Aanleiding en doel

Fastned wil de transitie naar elektrische mobiliteit versnellen. Dit doen zij door een Europees netwerk van snellaadstations te bouwen, waar elk type elektrische auto al in een paar minuten kan bijladen met hernieuwbare energie van wind of zon. Fastned bouwt aan snellaadstations met een herkenbare overkapping op goed bereikbare locaties. Elke automobilist (wel of niet elektrisch rijdend) kan nu al zien dat laadinfrastructuur beschikbaar is en dat stations bovendien eenvoudig te vinden en te bereiken zijn. Het opladen van elektrische auto's kan steeds sneller, binnen enkele jaren is 10 minuten snelladen per week al voldoende voor de gemiddelde rijder. Dus net als tanken. In Nederland is Fastned met meer dan 130 locaties al hard op weg om een dekkend netwerk te realiseren met stations langs snelwegen.

Een van de locaties bevindt zich aan de oostzijde van de A6 in de gemeente Noordoostpolder. De beoogde ontwikkeling past niet binnen de regels van het geldende bestemmingsplan. Om het snellaadstation te realiseren is een afwijking van het bestemmingsplan nodig. Dit is mogelijk op grond van artikel 2.1, lid 1 van de Wabo in combinatie met artikel 2.12 lid 1 sub a 3 van de Wabo. De beoogde ontwikkeling mag niet in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening. Dit moet worden aangetoond met een ruimtelijke onderbouwing. Deze onderbouwing voorziet hierin. De ontwikkeling van een snellaadstation is een voorziening voor wegverkeer. De gemeenteraad van gemeente Noordoostpolder heeft voor dit soort ontwikkelingen een verklaring van geen bedenkingen afgegeven.

1.2 Ligging projectgebied

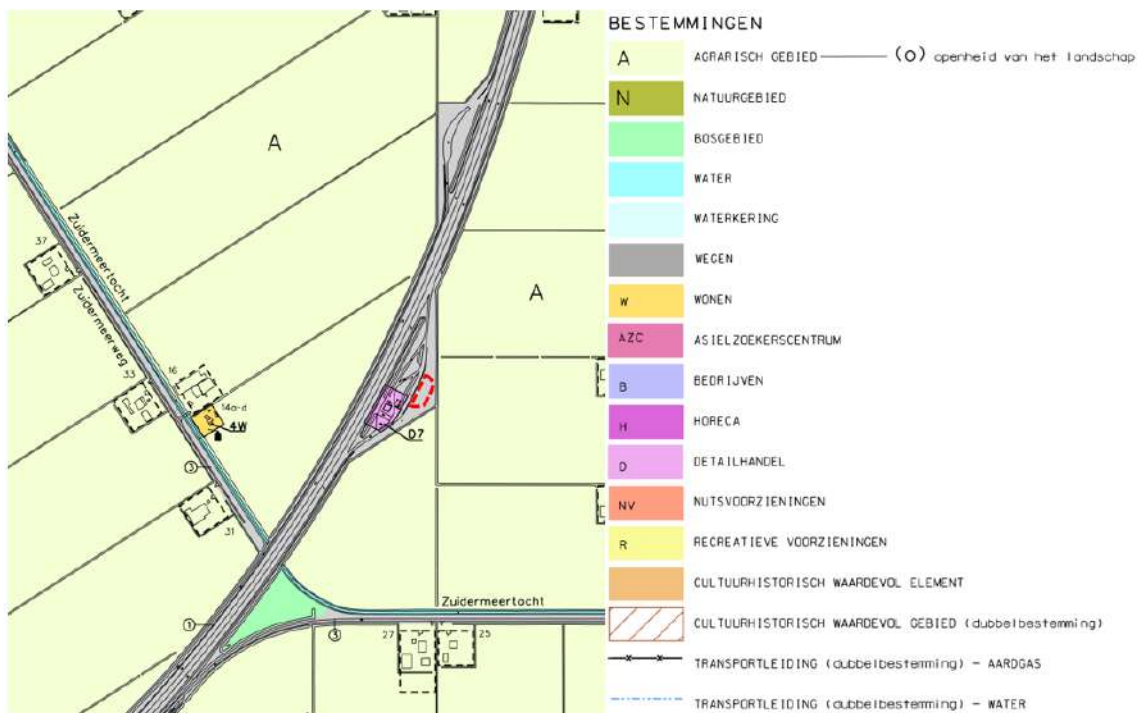
Het projectgebied ligt aan de oostzijde van de A6, net na de Ketelbrug en voor afslag 13 Urk. Op de verzorgingsplaats staat verder een bemand tankstation met daarbij een supermarkt en zijn er parkeervoorzieningen.

Figuur 1.1: Ligging projectgebied - Rode contour (bron: Google Earth)

1.3 Afwijking geldend bestemmingsplan

De geldende planologische situatie ter plaatse is vastgelegd in 'Beheersverordening Landelijk gebied' vastgesteld op 21 maart 2016. De geldende bestemming is overgenomen uit het bestemmingsplan 'Landelijk gebied 2004' vastgesteld op 29 september 2005.

Figuur 1.2: Uitsnede 'Beheersverordening Landelijk gebied' (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

De bestemming ter plaatse van het plangebied is 'Wegen'. Deze gronden zijn volgens artikel 10 van het bestemmingsplan bestemd voor:

Doeleinden

1. De op de plankaart als "Wegen" aangewezen gronden zijn bestemd voor:
 - a. verkeersdoeleinden, die hierna zijn vermeld bij de categorie waarmee het betreffende bestemmingsvlak op de plankaart is aangeduid, een en ander met inachtneming van het op de plankaart weergegeven dwarsprofiel:

Categorie-aanduiding	Verkeersdoeleinden
1.	stroomwegen, met bijbehorende parkeerplaatsen, op en afritten, bermen en bermsloten
2.	doorgaande gebiedsontsluitingswegen met bijbehorende parkeerstroken, opstelstroken, fiets- en voetpaden, bermen en bermsloten
3.	erftoegangswegen met bijbehorende fiets- en voetpaden, bermen en bermsloten

- b. Wegbeplantingen en singels, en
- c. op- en overslag, ter hoogte van de op de plankaart voorkomende aanduiding "Loswal".

Toegestane bouwwerken

2. Op de gronden als bedoeld in lid 1, mogen uitsluitend worden gebouwd andere bouwwerken zoals viaducten, verkeerstekens, lichtmasten, portalen, afrasteringen en nutsbebouwing, uitgezonderd verkooppunten voor motorbrandstoffen.

Bouwen

3. Voor het bouwen van bouwwerken als bedoeld in lid 2 gelden de volgende eisen:

a. de hoogte van bouwwerken mag niet meer bedragen dan hierna is aangegeven:

bouwwerken	max. hoogte
viaducten en soortgelijke kunstwerken:	10 m
verkeerstekens, palen en masten op gronden met categorie aanduiding 1:	20 m
Verkeerstekens, palen en masten op gronden met categorie-aanduiding 2 of 3:	10 m
overige andere bouwwerken:	2,5 m

b. het bepaalde in hoofdstuk IV (Bijzondere enbepalingen).

Strijdigheid beheersverordening

De beoogde ontwikkeling is in strijd met de beheersverordening, omdat de bestemmingsomschrijving van de bestemming 'Wegen' geen snellaadstation toestaat.

1.4 Leeswijzer

Deze ruimtelijke onderbouwing bestaat uit:

Wettelijke vereisten	Waar in dit document?
Een beschrijving van het project	Hoofdstuk 2
De conclusies van het onderzoek naar het beleid en de omgevingsaspecten	Hoofdstuk 3 en 4
De maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid, inclusief het kostenverhaal	Hoofdstuk 5
Een conclusie, waarin aan de hand van de belangenafweging en de afstemming van het project op zijn omgeving wordt aangegeven dat het project voldoet aan de eis van een goede ruimtelijke ordening	Hoofdstuk 6

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Over Fastned

Fastned is in 2012 opgericht en bestaat uit een aantal jonge ondernemers. Het bedrijf verwierf in 2012 de concessies om in totaal 201 laadstations langs de Nederlandse snelwegen te realiseren. In november 2013 is het eerste snellaadstation geopend en inmiddels zijn er al meer dan 130 stations in Nederland en verschillende in andere landen in Europa.

Het bedrijf heeft de ambitie een groot aantal laadstations uit te rollen, om zo een dekkend netwerk van goed bereikbare snelladers te creëren. Dit sluit aan bij de ambitie van het Rijk om in toenemende mate elektrische auto's te hebben rondrijden. Voor elektrische auto's zijn in totaal al ca. 600 laadstations nodig en Fastned is één van de initiatiefnemers om dit te faciliteren.

2.2 Beoogde ontwikkeling en ruimtelijke inpassing

Fastned is voornemens een snellaadstation te realiseren op verzorgingsplaats De Abt. Het projectgebied is gelegen aan de oostzijde van de Rijksweg A6 te Nagele net na de Ketelbrug en voor afslag 13 richting Urk. Het snellaadstation wordt gerealiseerd naast de parkeervoorzieningen waar nu een met gras begroeide (en regelmatig gemaaide) berm, een informatiebord over de Noordoostpolder en enkele bomen zijn te vinden. Het informatiebord wordt verplaatst en komt te liggen aan het begin van de parkeervoorzieningen.

Figuur 2.1 - Toerit verzorgingsplaats De Abt (Bron: Google Earth)

Figuur 2.2 - Huidige situatie projectgebied (Bron: Google Earth)

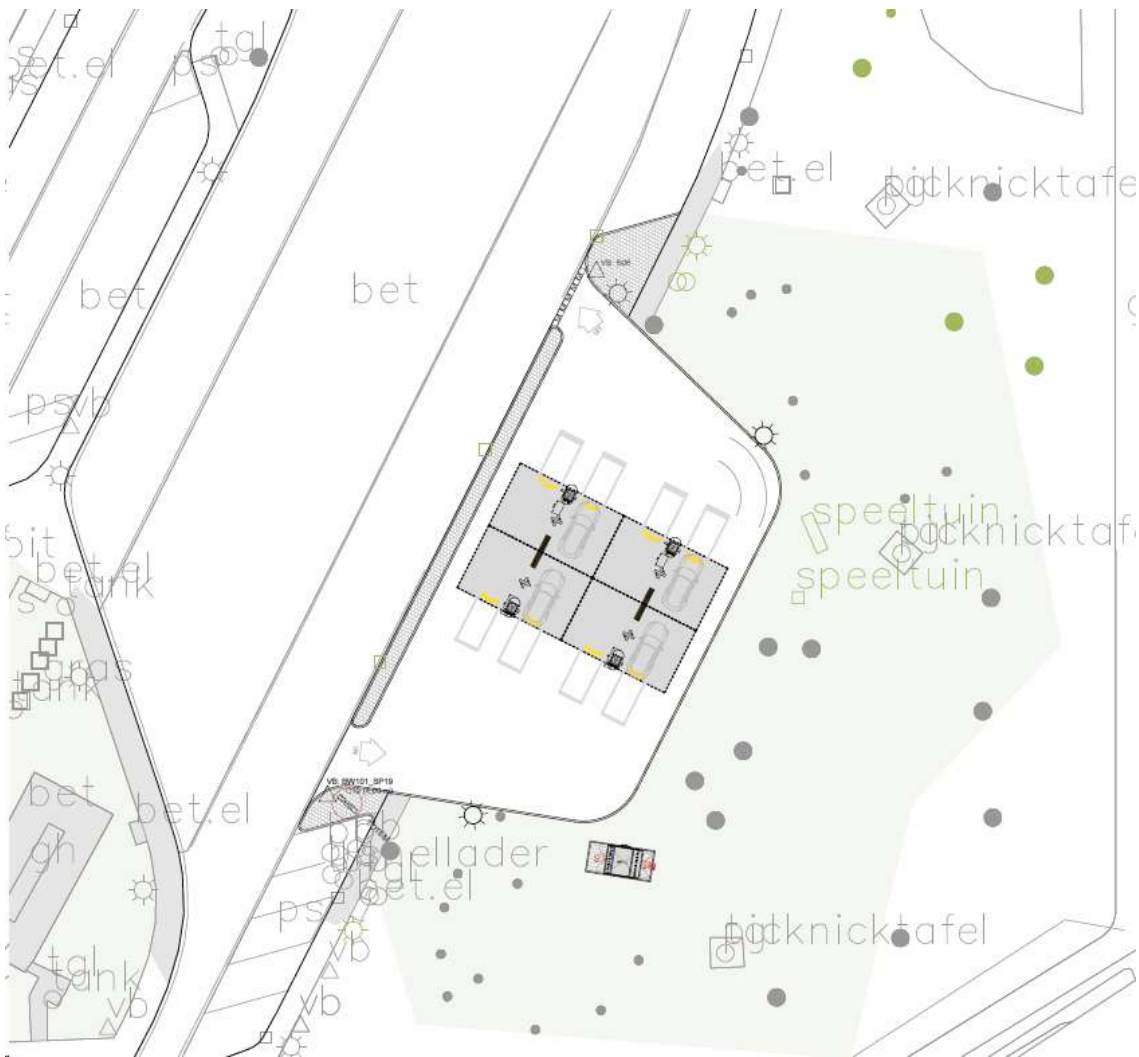
De locatie van het snellaadstation is zorgvuldig gekozen door het zo dicht mogelijk bij de andere voorzieningen op de verzorgingsplaats te positioneren. De ruimtelijke inpassing op deze locatie heeft zorgt ervoor dat zo min mogelijk van de bestaande parkeervoorzieningen hoeven te wijken. Voor de realisatie van het snellaadstation moeten enkele bomen worden gekapt. De ligging is nabij het tankstation wat invulling geeft aan de Kader inrichting verzorgingsplaatsen uit 2019 (zie hiervoor ook paragraaf 3.2.5).

In het kader van verkeersveiligheid kan gesteld worden dat deze locatie goed zichtbaar en makkelijk bereikbaar is, wat van positieve invloed is op de verkeersveiligheid. Automobilisten kunnen vanaf de verzorgingsplaats direct het snellaadstation op rijden. Er ontstaan hierdoor geen onverwachte verkeersbewegingen.

Aangezien het snellaadstation een onbemand station zal zijn, is het van belang dat het station goed zichtbaar is, in de nabijheid van het benzinstation, waardoor men een veilige omgeving ervaart. Indien het station verder achter op de verzorgingsplaats komt te staan, in een donkere omgeving, achter rijen met vrachtwagens, wordt de situatie beduidend minder sociaal veilig. Met dit ontwerp wordt daar zo goed als mogelijk mee omgegaan.

Het beoogde snellaadstation is enkel voor volledig elektrische auto's. Alle elektriciteit, voor zowel installaties bij het station als het opladen van auto's, is afkomstig van zon of wind. Daarbij draagt de realisatie van het snellaadstation actief bij aan de vermindering van concentraties luchtverontreinigende stoffen.

Het snellaadstation bestaat uit verharding, een overkapping, nutsvoorzieningen (transformator) en de laadinstallaties.

Figuur 2.3: Schematische weergave van de toekomstige situatie (bron: Fastned)

Bij gebruik wordt het station verlicht met heldere spots die enkel naar beneden zijn gericht. De verlichting op het station wordt geleidelijk gedimd wanneer niemand aanwezig is.

Fastned zorgt door het open karakter van het ontwerp van het snellaadstation voor een minimale ruimtelijke impact. Onder andere de materialisering van het station, door het gebruik van hout, zorgt voor een goede ruimtelijke inpassing (zie figuren 2.4. en 2.5. voor een impressie). Hierdoor sluit het ontwerp ruimtelijk aan bij het aangrenzende gebied.

Figuur 2.4: Impressie snellaadstation (bron: Fastned)

Figuur 2.5: Impressie snellaadstation (bron: Fastned)

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Inleiding

Om de beoogde ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken, wordt onderzocht of deze niet in strijd is met de verschillende beleidskaders. In dit hoofdstuk wordt getoetst aan relevant nationaal, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale omgevingsvisie (NOVI) (2020)

De Nationale Omgevingsvisie, kortweg NOVI, loopt vooruit op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en vervangt op rijksniveau de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Uitgangspunt in de nieuwe aanpak is dat ingrepen in de leefomgeving niet los van elkaar plaatsvinden, maar in samenhang. Zo kunnen in gebieden betere, meer geïntegreerde keuzes worden gemaakt. Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie van het Rijk in beeld.

In wat voor Nederland willen we graag leven in 2050?

Als alle wensen naast elkaar worden gelegd, ontstaat het volgende beeld. Het kabinet wil een land:

- dat gezond en klimaatbestendig is, met schone lucht, schoon water en een schone bodem en veel ruimte voor groen en water;
- met een uitstekend functionerende economie, die duurzaam en circulair is. Nauw verbonden met onze buurlanden en de rest van de wereld, als onderdeel van de internationale gemeenschap;
- waar het goed wonen en werken is. Met aangename en vitale steden en dorpen, en een productief en aantrekkelijk platteland;
- met uitstekende bereikbaarheid, waar iedereen snel en gemakkelijk van A naar B komt, met zo min mogelijk schadelijke uitstoot en overlast;
- waar we voldoende ruimte hebben om te kunnen bewegen, ontspannen en tot onszelf te komen; zowel in de stad als daarbuiten.
- dat veilig is en ons beschermt tegen overstromingen en andere gevaren;
- waar een goede balans is tussen gebouwde omgeving en open landschap, tussen natuur en cultuur, tussen land en water;
- dat openstaat voor verandering, en waar de kracht van zijn traditie, cultuur en identiteit wordt weerspiegeld in de inrichting van de leefomgeving.

Nationale belangen

Gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk zijn samen verantwoordelijk voor de fysieke leefomgeving. Sommige belangen en opgaven overstijgen het lokale, regionale en provinciale niveau en vragen om nationale aandacht. Dit zijn de 'nationale belangen'. Het Rijk heeft voor alle nationale belangen een zogenaamde systeemverantwoordelijkheid. Voor een aantal belangen is het Rijk zelf eindverantwoordelijk. Maar voor een groot aantal

nationale belangen zijn dat de medeoverheden.

De NOVI richt zich op die ontwikkelingen waarin meerdere nationale belangen bij elkaar komen, en keuzes in samenhang moeten worden gemaakt tussen die nationale belangen.

Keuzes

De belangrijkste keuzes zijn:

- Duurzame energie inpassen met oog voor omgevingskwaliteit
- Ruimte voor overgang naar een circulaire economie
- Woningbouw in een stedelijk netwerk van gezonde en groene steden
- Landgebruik meer in balans met natuurlijke systemen

Toetsing en conclusie

Met de NOVI zet het Rijk in op een duurzame toekomst. Klimaatbestendige en circulaire ontwikkelingen worden hierbij gestimuleerd. De snellaadstations sluiten aan bij deze ambities. Ze bevorderen de overgang naar een meer duurzame manier van transport. De energie die daarbij wordt gebruikt wordt gewonnen uit wind- en zonne-energie. Hiermee draagt de ontwikkeling van een snellaadstation bij aan de NOVI.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (2011)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) stelt regels omtrent de 14 aangewezen nationale belangen zoals genoemd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Deze 14 nationale belangen zijn:

1. Rijkswaagen;
2. Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
3. Kustfundament;
4. Grote rivieren;
5. Waddenzee en waddengebied;
6. Defensie;
7. Hoofdwegen en landelijke spoorwegen;
8. Elektriciteitsvoorziening;
9. Buisleidingen van nationaal belang voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
10. Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur);
11. Primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
12. IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte);
13. Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde;
14. Ruimtereservering parallelle Kaagbaan.

Toetsing en conclusie

De ontwikkeling binnen het projectgebied raakt geen van bovenstaande rijksbelangen. Het Rijksbeleid zoals vastgelegd in het Barro geeft hierdoor geen uitgangspunten voor deze ruimtelijke onderbouwing.

3.2.3 Besluit ruimtelijke ordening, artikel 3.1.6, lid 2

Bij een nieuwe stedelijke ontwikkeling is duurzame verstedelijking het uitgangspunt. Hiertoe wordt de ladder voor duurzame verstedelijking gevolgd die is vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6. lid 2 Bro). In deze ladder moet worden getoetst aan de volgende zaken:

- Is het een nieuwe stedelijke ontwikkeling?
- Wat is het ruimtelijk verzorgingsgebied?
- Ligt de ontwikkeling in bestaand stedelijk gebied?
- Is er behoefte aan de voorgenomen ontwikkeling?

Toetsing en conclusie

Uit jurisprudentie blijkt dat een bedrijfsuitbreiding van 500 m² in een gebied waar de functie reeds voorkomt geen nieuwe stedelijke ontwikkeling is. De beoogde ontwikkeling heeft een ruimtebeslag van circa 250 m².

Er is een regionale behoefte aan een dekkend netwerk van snellaadstations. In dit geval gaat het niet alleen om een regionale behoefte, maar om een landelijke behoefte. De ontwikkeling geeft hier mede invulling aan. Een landelijk dekkend netwerk is alleen mogelijk bij realisatie op goed bereikbare plekken langs het hoofdwegennet. Hierbij wordt veelal aangesloten bij bestaande tankstations, zodat sprake is van efficiënt ruimtegebruik. In dit geval is sprake van een goed bereikbare locatie langs de A6. De bestaande locatie wordt intensiever benut. De beoogde ontwikkeling voldoet daarom aan de ladder voor duurzame verstedelijking.

3.2.4 Visie op de laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer (2016)

Deze visie van het Ministerie van Economische Zaken is tot stand gekomen op basis van input van de Green Deal partners en diverse andere geconsulteerde partijen. Op basis van de overheidsambities, de huidige situatie en marktontwikkelingen, de gesignaleerde kansen voor Nederland en de scenariostudie wordt een perspectief geschetst voor een toekomstbestendige laadinfrastructuur.

Om aan de visie invulling te geven, is een beleidsagenda geformuleerd die een handelingsperspectief biedt tot 2020. Aangegeven wordt dat essentieel is dat de laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer de ontwikkeling van elektrisch vervoer in Nederland richting 2035 optimaal accommodeert. Dit betekent dat er voldoende laadinfrastructuur is, zodat de toename van elektrische voertuigen niet wordt belemmerd. Voor het merendeel van de mensen die een elektrisch voertuig wil rijden, mag de beschikbare laadinfrastructuur geen obstakel zijn. Optimaal betekent ook dat deze laadinfrastructuur op een kosteneffectieve wijze vorm krijgt en onderdeel wordt van het toekomstig slimme energiesysteem. De maatschappelijke baten staan hierbij voorop.

Volgens de visie heeft Nederland op dit moment een goed ontwikkeld landelijk netwerk. Dit netwerk moet blijven meegroeien om de groei van het aantal elektrische voertuigen te accommoderen. Omdat de businesscase niet rendabel is, wordt daar vanuit Green Deal door de overheid ondersteuning voor geboden. Het is van belang dat interoperabiliteit gewaarborgd is en dat men door heel Europa op een voor de EV-rijder aantrekkelijke manier kan reizen. Op dit moment is dat nog niet het geval en daarom wordt ingezet om dit op Europees niveau te organiseren. Daarbij schept het Rijk randvoorwaarden voor bedrijven om te blijven innoveren in technologieën in en rondom de laadinfrastructuur.

Toetsing en conclusie

Volgens de visie draagt elektrisch rijden bij aan:

- de versterking van de economische positie van Nederland;
- de energievoorzieningszekerheid van Nederland en;
- aan de klimaatdoelen door de reductie van CO₂ en verbetert de leefbaarheid in steden door de afname van luchtvervuiling.

De realisatie van snellaadstations vergroot het netwerk van oplaadpunten voor elektrisch rijden. Hierdoor neemt de drempel om elektrisch te rijden verder af en is er meer infrastructuur om het toenemende aantal elektrische auto's goed te voorzien. De ontwikkeling draagt dan ook bij aan de doelstellingen van het Rijk en past binnen de visie op de laadinfrastructuur.

3.2.5 Kader inrichting verzorgingsplaatsen

Verzorgingsplaatsen zijn een belangrijk onderdeel van de rijkswegen. Rijkswaterstaat beschrijft daarom in het Kader inrichting verzorgingsplaatsen de hoofdeisen waaraan deze plaatsen moeten voldoen. De hoofdeisen worden beschreven vanuit de mogelijke functies van verzorgingsplaatsen. Deze zijn:

- gelegenheid bieden tot rusten, de benen te strekken;
- gelegenheid bieden brandstof bij te tanken;
- gelegenheid bieden iets te eten of te drinken;
- gelegenheid bieden tot het inspecteren van het voertuig/lading.

Rijkswaterstaat wil energie-laadpunten als basisvoorziening op verzorgingsplaatsen. Op elke plek wordt één vergunninghouder toegestaan. Vanuit verkeersveiligheid worden, wanneer mogelijk, energie-laadpunten geplaatst nabij het tankstation, aan het begin van het verblijfsgebied.

Toetsing en conclusie

Het nieuwe snellaadstation wordt gerealiseerd op de verzorgingsplaats, op de toegangsweg richting de parkeervoorzieningen. Het initiatief voldoet hiermee aan het kader inrichting verzorgingsplaatsen.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Samen maken we Flevoland

De Omgevingsvisie FlevolandStraks geeft de visie van de provincie Flevoland op de toekomst van dit gebied. De visie gaat over de periode tot 2030 en verder. Het geeft aan welke kansen en opgaven er voor Flevoland liggen en welke ambities we hebben voor de toekomst. Het bijzondere verleden van de jongste provincie van Nederland vormt de basis van de visie.

Stedelijke regio's vormen in toenemende mate de motoren van de economie. Regiovorming verloopt niet vanzelf optimaal. Overheden kunnen het verschil maken door op slimme manier de goede voorwaarden te creëren voor economische groei. In de omgevingsvisie is oog voor economische ontwikkeling onder de benaming 'Regionale kracht'. De regionale kracht richt zich onder andere op het zorgen voor goede verbindingen en het creëren van knooppunten in netwerken.

Verder wordt in de omgevingsvisie gesproken over duurzame energie en het verminderen van CO₂-uitstoot. Daarvoor moet de overstap worden gemaakt van fossiele energie naar hernieuwbare energie en moeten stappen worden gezet en mogelijkheden worden benut om zowel energieopwekking als -distributie te verduurzamen.

Toetsing en conclusie

De ontwikkeling betreft infrastructuur dat nodig is voor een goed vestigingsklimaat. De hoeveelheid elektrische auto's groeit en de vraag naar laadplekken daarmee ook. De ontwikkeling voorziet in het de vraag naar meer laadplekken. Hiernaast betreft het een ontwikkeling welke duurzaamheid bevordert door meer infrastructuur te realiseren voor elektrische voertuigen. Dit draagt bij aan de energietransitie en het afstappen van het gebruik van fossiele brandstoffen.

De ontwikkeling voorziet ook in het vergroten van het landelijk netwerk van (snel)laadstations waarmee de provincie meer bereikbaar zal worden. Het station sluit aan op een steeds groter wordend netwerk van (snel)laadstations langs snel- en rijkswegen.

De ontwikkeling past binnen de omgevingsvisie Flevoland.

3.3.2 Programma Landschap van de toekomst

In het programma Landschap van de Toekomst wordt de richtinggevende provinciale kijk op de waarde en identiteit van het Flevolandse landschap gepresenteerd. Het beschrijft het ontstaan en de kernkwaliteiten van het landschap en deze worden vertaald in een visie en overwegingen voor de toekomst. Er wordt geanticipeerd op de grote veranderingen die het landschap van Flevoland te wachten staan. Het programma werkt de visie uit in concrete doelen voor de komende jaren.

Een van de relevante opgaven uit het programma die raakt aan de beoogde ontwikkeling is energietransitie. Hierover zegt de provincie dat ze om willen schakelen van fossiele energiebronnen naar duurzame bronnen. Ook wordt ingezet op het besparen van energie. Om de energietransitie mogelijk te maken, moeten nieuwe vormen van energieopwekking in de leefomgeving geïntegreerd worden en de elektriciteitsnetwerken uitgebreid en aangepast worden.

Toetsing en conclusie

De beoogde ontwikkeling sluit aan bij het programma van de gemeente om van fossiele brandstoffen af te stappen. Duurzame energie wordt toegankelijker gemaakt door het vergroten van het aantal laadpunten. De ontwikkeling draagt bij aan de opgaven voor energietransitie.

3.3.3 Geconsolideerde Omgevingsverordening Flevoland

Gekoppeld aan de Omgevingsvisie heeft de provincie een Omgevingsverordening opgesteld. In de Omgevingsverordening worden regels gesteld ten aanzien van het provinciaal belang.

Hieronder worden de regels weergegeven die betrekking hebben op dit project. De toepasselijkheid van deze regels volgt deels uit de locatie van het beoogde snellaadstation.

Toetsing

Het projectgebied is gelegen in een gebied dat aangewezen wordt voor de bescherming van het landschap. Dit betekent dat de beoogde ontwikkeling bij moet dragen aan het behoud en de ontwikkeling van een specifiek en karakteristiek landschapspatroon en de bescherming van het landschapspatroon. Door de beperkte omvang van de beoogde ontwikkeling en de ligging nabij een tankstation en verzorgingsplaats naast de A6 wordt het bestaande landschapspatroon niet aangetast. Overige punten uit de omgevingsverordening Flevoland zijn niet relevant voor de ontwikkeling van het snellaadstation.

Conclusie

De omgevingsverordening van de provincie Flevoland vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

3.3.4 Regionale Energie Strategie Flevoland

Met de Regionale Energie Strategie (RES) willen de deelnemers, zijnde alle zes Flevolandse gemeenten, de provincie, het waterschap Zuiderzeeland, netbeheerder Liander en belangenorganisaties, draagvlak creëren voor de energietransitie. Met de RES laat de provincie zien wat de provincie Flevoland kan bijdragen aan de verduurzaming van Flevoland om in 2050 energieneutraal te zijn.

Flevoland heeft de opwek van duurzame energie zoals zon- en windenergie al vroeg omarmd, want voordat de Regionale Energiestrategie bestond, werkten de gemeenten, de provincie, maatschappelijke organisaties en inwoners in Flevoland samen om windenergie in Flevoland mogelijk te maken. Dat betekent dat een deel van de beoogde wind- en zonneprojecten al gepland of opgestart is.

Toetsing en conclusie

De RES heeft geen direct raakvlak met de ontwikkeling. Er ligt een focus op het opwekken van hernieuwbare energie, verduurzaming en warmte structuren.

De ontwikkeling wekt (een deel van) zijn eigen energiebehoeften op, dit is in lijn met de ambities van de RES. Het zorgt ook voor een meer gemakkelijke overstap naar elektrische voertuigen door op een goed bereikbare locatie een snelle laadplek aan te bieden.

De ontwikkeling past binnen de Regionale Energie Strategie.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Noordoostpolder

De 'Structuurvisie Noordoostpolder 2025' is vooral gericht op behoud en verbetering van de bestaande ruimtelijke, economische en sociale kwaliteiten en daarmee op het versterken van het landschap en de leefbaarheid in de gemeente Noordoostpolder. Er wordt een beeld geschetst in de visie van zowel de samenleving als de ruimtelijke omgeving van de gemeente. In de visie wordt gestuurd op ruimtelijke structuren: waar kan iets gebeuren, op welke manier, op welk moment en waarom? Daarbij gaat het er nadrukkelijk om een helder kader te geven voor initiatieven van burgers en ondernemers.

Toetsing en conclusie

De toekomstvisie gaat in op verschillende thema's maar heeft geen directe raakvlakken met de ontwikkeling van een snellaadstation. Het gemeentelijk beleid vormt geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

4.1 Bodem

Toetsingskader: Besluit bodemkwaliteit

Onderzoek en conclusie

Het snellaadstation wordt gerealiseerd op een deel van de berm. Daarnaast is een snellaadstation geen gevoelige functie in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit. Het aspect bodem staat de beoogde ontwikkeling dan ook niet in de weg.

4.2 Archeologie

Toetsingskader: Erfgoedwet

Onderzoek en conclusie

Voor archeologie geldt de nationale wetgeving die afkomstig is uit Europees beleid. Het Verdrag van Valletta (of wel: 'Verdrag van Malta') regelt hoe er omgegaan moet worden met het Europees archeologisch erfgoed. Nederland heeft het verdrag in 1992 mede ondertekend. De uitgangspunten van dit Europese verdrag zijn in de Nederlandse wet- en regelgeving verankerd door middel van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz). De Wamz is in werking getreden op 1 september 2007 en wijzigt hiermee de Monumentenwet uit 1988, de Ontgrondingenwet (Ow), de Wet milieubeheer (Wm), de Woningwet (Ww) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

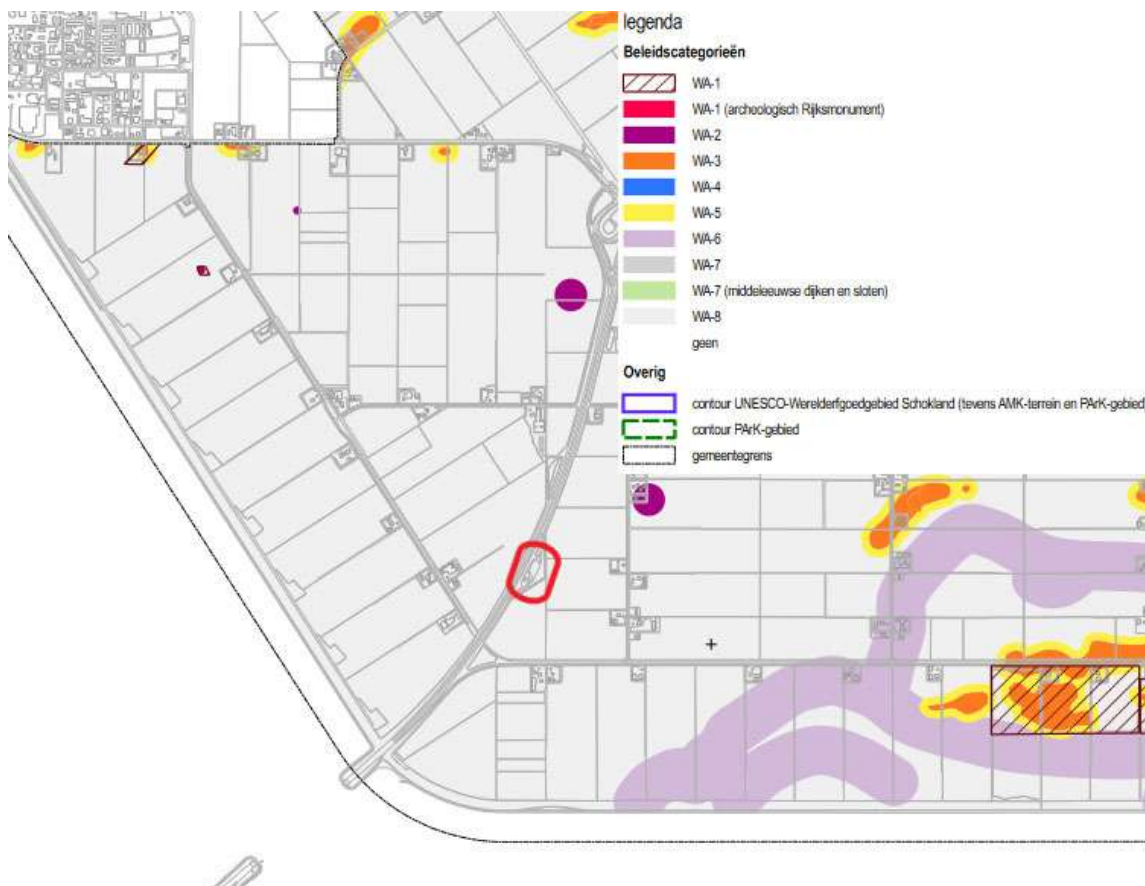
Sinds de invoering van deze wet zijn gemeenten belast met de zorgplicht voor het archeologisch erfgoed. Vanaf 1 juli 2016 is dit op dezelfde wijze als via de Wamz verwerkt in de Erfgoedwet en in de toekomst zal dit verwerkt worden in de Omgevingswet. Tot de Omgevingswet ingaat gelden voor onderdelen, die gaan over de fysieke leefomgeving, de bepalingen uit de Monumentenwet. Dit is opgenomen in de overgangsregeling van de Erfgoedwet.

Het uitgangspunt is dat er verplicht rekening gehouden moet worden met het behoud van het archeologisch erfgoed in de bodem. Waar dit niet mogelijk is, dient het bodemarchief met zorg ontsloten te worden door middel van archeologisch onderzoek. Bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen moet het archeologisch belang vanaf het begin meewegen in de besluitvorming. Op deze wijze is de zorg voor archeologische monumenten geregeld in het proces van de ruimtelijke ordening. Zo is onder andere bepaald dat gemeenten in hun bestemmingsplannen rekening moeten

houden met de in de grond aanwezige, dan wel te verwachten, archeologische waarden.

Onderzoek en conclusie

Ter plaatse van het projectgebied geldt geen archeologische dubbelbestemming. Volgens de archeologische waarden- en verwachtingskaart van de gemeente Noordoostpolder geldt er de laagste waarde, WA-8. Er is een vrijstellingsgrens van 10.000 m² en 1 meter diepte.

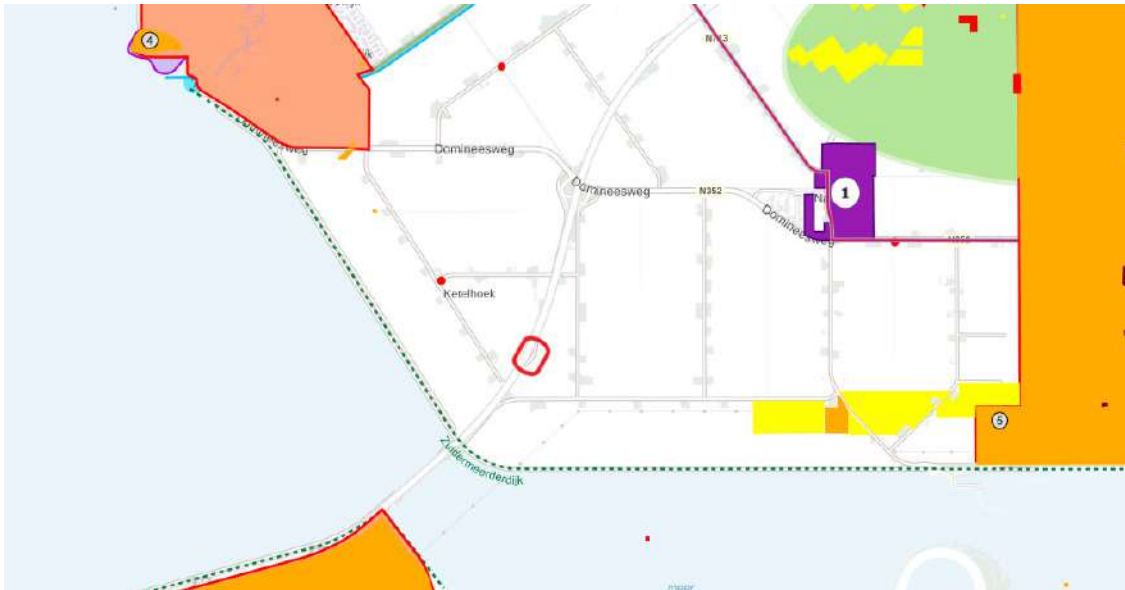
Figuur 4.1: Uitsnede archeologische waarden- en verwachtingskaart gemeente Noordoostpolder (projectgebied rood omlijnd) (bron: kaartbijlage 3 Erfgoed in de polder!)

De ontwikkeling van het snellaadstation betreft slechts een kleine ontwikkeling welke onder deze grenzen blijft. Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de ontwikkeling.

4.3 Cultuurhistorie

Waar mogelijk moeten cultuurhistorische waarden worden behouden of versterkt. Hierbij speelt ook de onderliggende samenhang tussen archeologie, cultuurhistorie en de samenhang tussen de verschillende relevante objecten en gebieden van betekenis.

De provincie heeft een cultuurhistorische waardenkaart, zie figuur 4.2.

Figuur 4.2: Uitsnede cultuurhistorische waardenkaart (projectgebied rood omlijnt) (bron: provincie Flevoland)

De ontwikkelingslocatie kent geen cultuurhistorische waarden. Het betreft een verzorgingsplaats waar op het deel waar de snellaadlocatie is beoogd enkel een aantal bomen en gras aanwezig is. Er vinden geen grote ingrepen bij deze ontwikkeling plaats waardoor de karakteristiek van het landschap niet wordt aangetast. Het is niet noodzakelijk om nadere eisen ten aanzien van de bescherming van cultuurhistorische waarden te stellen.

4.4 Water

Beleid duurzaam stedelijk waterbeheer

Op verschillende bestuursniveaus zijn de afgelopen jaren beleidsnota's verschenen aangaande de waterhuishouding, allen met als doel een duurzaam waterbeheer (kwalitatief en kwantitatief). Deze paragraaf geeft een overzicht van de voor het plangebied relevante nota's, waarbij het beleid van het waterschap en de gemeente nader wordt behandeld.

Europa:

- Kaderrichtlijn Water (KRW)

Nationaal:

- Nationaal Waterplan (NW)
- Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)
- Waterwet
- Waterbeleid 21^e eeuw

Provinciaal:

- Provinciaal Waterplan

Waterschapsbeleid

Keur

Elk waterschap in Nederland heeft een Keur. De Keur is de verordening (wettelijke regeling) van het waterschap en gaat vooral over het waterkwantiteitsaspect. De Keur is van toepassing op het aanbrengen van veranderingen aan het watersysteem (o.a. aanleggen van duikers, dammen en werkzaamheden op of aan de dijken). Ook het onttrekken

van water aan de bodem of aan oppervlaktewater is geregeld in de Keur. Voor handelingen in het watersysteem is een watervergunning nodig of kan volstaan worden met een melding. Ter plaatse van het projectgebied geldt de Keur Waterschap Zuiderzeeland 2017. De Keur wordt bij inwerkingtreding van de Omgevingswet vervangen door de waterschapsverordening.

Watervisie

In de watervisie worden waterthema's verbonden aan maatschappelijke opgaven. Want steeds vaker overstijgen deze opgaven de grenzen van vakgebieden en organisaties. Ze vragen om een gezamenlijke aanpak. Voor een gezonde en duurzame ontwikkeling van het gebied is het nodig om het natuurlijke systeem (bodem en water) en de ruimtelijke en economische ontwikkelingen met elkaar te verbinden. Niet met maakbaarheid als vertrekpunt, maar toekomstbestendigheid.

Waterbeheerprogramma 2022-2027: de kracht van het water

Het programma bestaat uit vier hoofdthema's: omgeving; waterveiligheid; gezond water; en schoon, gezuiverd water. Per thema wordt beschreven welke maatregelen nodig zijn op hoofdlijnen.

Waterkader waterschap Zuiderzeeland

Om aan te geven wat er voor het waterbeheer in, maar ook ná het watertoetsproces belangrijk is, heeft Waterschap Zuiderzeeland dit Waterkader opgesteld. Het Waterkader geeft richting en houvast voor waterzaken binnen ruimtelijke plannen.

Waterbeheer en watertoets

Sinds 1 november 2003 is de toepassing van de watertoets wettelijk verplicht door de verankering in het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985. De watertoets heeft betrekking op alle grond- en oppervlaktewateren en behandelt alle van belang zijnde waterhuishoudkundige aspecten (naast veiligheid en wateroverlast ook bijvoorbeeld waterkwaliteit en verdroging). De watertoets is een belangrijk procesinstrument om het belang van water een evenwichtige plaats te geven in de ruimtelijke ordening. Uit de waterparagraaf blijkt de betrokkenheid van de waterbeheerder in het planproces en de wijze waarop het wateradvies van de waterbeheerder is meegenomen in de uitwerking van het plan.

De watertoetsprocedure kan op drie manieren gevolgd worden: de procedure geen waterschapsbelang, de korte procedure en de normale procedure. Welke procedure gevolgd moet worden hangt af van de implicaties van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding. De procedure geen waterschapsbelang en de korte procedure zijn bedoeld voor ruimtelijke plannen met beperkte gevolgen voor de waterhuishouding. Bij deze twee procedures kan de watertoets volledig digitaal doorlopen worden. De normale procedure is gericht op ruimtelijke plannen met relatief vergaande consequenties voor de waterhuishouding. In dit geval is vroegtijdige actieve betrokkenheid van Waterschap Zuiderzeeland nodig.

De initiatiefnemer heeft gebruik gemaakt van de digitale watertoets. De bestemming en de grootte van het plan hebben een geringe invloed op de waterhuishouding. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de korte procedure van de watertoets is toegepast. In uitzonderlijke gevallen kan blijken na controle, dat er toch een waterbelang ligt. Een aanvullende reactie kan dan nog volgen op het plan.

Thema voldoende water

Wateroverlast

Streefbeeld

Het watersysteem, zowel in landelijk als in stedelijk gebied, is op orde. Het hele beheergebied voldoet aan de vastgestelde normen.

Uitgangspunten

Het waterschap streeft naar een robuust watersysteem dat de effecten van toekomstige klimaatveranderingen en bodemdaling kan opvangen. De planontwikkeling is gelegen in een watersysteem dat op basis van de toetsing in 2012 voldoet aan de normering voor wateroverlast. Een dergelijk systeem kan het water verwerken tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Binnen het plangebied is geen sprake van (grond)wateroverlast.

Binnen het plangebied is sprake van een toename van verhard oppervlak van minder dan de drempelwaarde (2.500 m² in landelijk gebied). Daarom is geen compensatie noodzakelijk voor dit plan.

Thema schoon water

Goede oppervlaktewaterkwaliteit

Streefbeeld

Het grond- en oppervlaktewater biedt leef-, verblijf-, en voortplantingsmogelijkheden voor de (aquatische) flora en fauna in het beheergebied. De chemische toestand van deze wateren vormt hier geen belemmering voor.

Uitgangspunten

In het ontwerp van het watersysteem wordt uitgegaan van het principe 'schoon houden, scheiden, zuiveren'. Verontreinigingen worden voorkomen of aangepakt bij de bron.

Randvoorwaarden

Conform de Waterwet (Ww) is het verboden om zonder vergunning afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in welke vorm dan ook te brengen in oppervlaktewateren. Schoon regenwater mag zonder waterstaatswerk direct geloosd worden op oppervlaktewater. Indien hiervoor een voorziening zoals een drain of buis wordt aangebracht is hiervoor een vergunning nodig.

Lozingen op oppervlaktewater als gevolg van uitlogende materialen verwerkt in bouwwerken (bijvoorbeeld zinken of koperen daken) zijn meldingsplichtig. Voor lozingen in kwetsbaar water van alle typen oppervlakken gemaakt van uitlogende materialen worden voorwaarden gesteld door het waterschap.

De voor demping van bestaande watergangen gebruikte materialen moeten voldoen aan de eisen uit het "Besluit bodemkwaliteit (BBK)" en/of de Waterbodemkwaliteitskaart van waterschap Zuiderzeeland.

Bij de inrichting van het watersysteem zijn alleen milieuvriendelijke, niet-uitlogende en gecertificeerde materialen toegestaan. Voor beschoeiing geldt aanvullend dat de materialen niet-oxydeerbaar zijn.

Goed omgaan met afvalwater

Streefbeeld

Veel menselijke activiteiten hebben een negatief effect op de kwaliteit van het oppervlaktewater doordat ze water verontreinigen. Het waterschap zorgt met de regulering of behandeling van afvalwater dat zo veel mogelijk van deze effecten teniet worden gedaan.

De lozingssituatie blijft ongewijzigd: Door de ontwikkeling wijzigt de hoeveelheid afvalwater en hemelwater niet. Ook de samenstelling van de bestaande lozingen wijzigt niet.

Uitgangspunten

Voor nieuw te ontwikkelen terreinen geldt dat het hemelwater niet naar een centrale rioolwaterzuivering wordt afgevoerd maar in of in de nabijheid van het plangebied wordt verwerkt. Voor bestaande gebieden wordt gestreefd naar het afkoppelen van verhard oppervlak. Het ombouwen van bestaande stelsels naar gescheiden stelsels heeft een sterke voorkeur. Afstromend regenwater van vervuilde oppervlakken wordt gezuiverd. Verontreinigingen door afvalwater (huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater) worden voorkomen.

Randvoorwaarden

Bij nieuwbouwgebieden is de aanleg van een gescheiden rioolstelsel een voorwaarde. In bestaand gebied wordt ernaar gestreefd om schoon regenwater af te koppelen van het rioolstelsel.

Onder schoon hemelwater wordt verstaan:

- Hemelwater van verhardingen met een verkeersintensiteit lager dan 1000 voertuigen per dag;
- Hemelwater vanaf parkeerplaatsen met minder dan 50 plaatsen;
- Hemelwater van daken/woningen waarbij geen voor het watersysteem schadelijke uitlogbare stoffen zijn gebruikt;
- Hemelwater van onverhard terrein;
- Hemelwater van centrumgebieden (met uitzondering van marktterreinen).

Situatie projectgebied

Naast de ontwikkeling ligt een watergang. Indien dit nodig is kan er ook hemelwater van het naastgelegen wegdek worden afgevoerd.

Er wordt geen gebruik gemaakt van uitlopende materialen in het snellaadstation. Het terrein is verder alleen bedoeld voor volledig elektrische auto's, dus kans op vervuiling is zeer klein.

Zowel het dakoppervlak met zonnepanelen als de verharding worden regelmatig schoongemaakt door een eigen onderhoudsteam. Hierbij wordt enkel gebruik gemaakt van ecologische of milieuvriendelijke schoonmaakmiddelen.

Onderzoek en conclusie

In het projectgebied liggen geen waterkeringen of oppervlaktewateren.

Voor het aanbrengen van extra verharding is het volgende artikel uit de Keur Waterschap Zuiderzeeland 2017 van toepassing:

Artikel 4.12 Watervergunning en algemene regels toename verharding

1. Het is verboden zonder watervergunning van het college neerslag door aanleg van nieuw verhard oppervlak versneld tot afvoer te laten komen.
2. In afwijking van het eerste lid is geen watervergunning vereist, bij:
 - a. een toename van minder dan 2.500 m² verharding in landelijk gebied, of
 - b. een toename van minder dan 750 m² verharding in stedelijk gebied.
3. In gevallen zoals bedoeld in het tweede lid, is geen compensatie verplicht, tenzij het watersysteem al om andere redenen moet worden aangepast.
4. De toename, bedoeld in het tweede lid, betreft de totale toename sinds 1 juli 2013 binnen een perceel, of voor zover het een ontwikkeling betreft waarbij binnen meerdere percelen verharding plaatsvindt, de verharding binnen deze meerdere percelen.

De ontwikkeling is gelegen in het landelijk gebied en voegt circa 1.050 m² aan verharding toe. Een watervergunning is niet vereist. Het hemelwater wordt ter plaatse opgevangen, geborgen en geïnfiltreerd door het gebruik van een wadi. Daarvoor is een melding nodig in het kader van de Keur en geldt een meldplicht in het kader van het Activiteitenbesluit. Het volume van de bergingscapaciteit van de wadi wordt vastgesteld bij de omgevingsvergunning.

Knelpunten als gevolg van de waterafvoer worden hiermee niet verwacht. De ontwikkeling heeft geen negatieve gevolgen voor het waterhuishoudkundige systeem ter plaatse.

4.5 Bedrijven en milieuhinder

Toetsingskader: VNG publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'

Onderzoek en conclusie

Een snellaadstation met een capaciteit < 10 MVA valt volgens de richtafstandenlijst in categorie 2 met als maatgevende aspect geluid. De richtafstand ten opzichte van een rustige woonwijk of rustig buitengebied bedraagt 30 meter. Het dichtstbijzijnde kwetsbaar object (woning) ligt op circa 500 meter. Er is sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

4.6 Wegverkeerslawaaï

Toetsingskader: Wet geluidhinder

Onderzoek en conclusie

Een snellaadstation is geen geluidsgevoelige functie. Akoestisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

4.7 Verkeer

Toetsingskader: CROW

Locatie en verkeersafwikkeling

In het snellaadstation komen 4 oplaadpunten. Het station is zo gepositioneerd op het terrein dat auto's eenvoudig kunnen opladen en doorrijden. Bij het uitrijden van het snellaadstation liggen parkeervoorzieningen. Uitgaande van een kwartier opladen per auto, komt dit in het worst case scenario op maximaal 16 auto's per uur.

Het snellaadstation leidt tot een beperkte toename van het aantal verkeersbewegingen ter plaatse. Ten behoeve van de verkeersveiligheid is er eenrichtingsverkeer op het terrein. Auto's rijden aan de zuidzijde het station op en rijden aan de noordzijde het terrein af

De ontwikkeling leidt niet tot knelpunten in de verkeersafwikkeling.

4.8 Parkeren

Toetsingskader: CROW / gemeentelijke parkeernormen

Onderzoek en conclusie

Er zijn geen aangewezen parkeerplekken op het snellaadstation, omdat het terrein geen parkeerfunctie heeft voor gebruikers of andere passanten. Indien op piekmomenten alle oplaadpunten in gebruik zijn, zullen bezoekers even moeten wachten. Hiervoor is op het snellaadstation voor de laadpunten voldoende ruimte. Doordat het snellaadstation een eigen oprit krijgt op de verzorgingsplaats ontstaat er geen hinder op het verkeer.

4.9 Externe veiligheid

Toetsingskader: Bevi / Bevt / Bevb

Een snellaadstation is geen gevoelige functie uit het oogpunt van externe veiligheid. Ten aanzien van brand of explosiegevaar bestaan geen (aanvullende) veiligheidseisen met betrekking tot technische installaties, transformatorhuisje, snelladers of elektrische auto's. Explosiegevaar is niet van toepassing.

Het aspect externe veiligheid vormt daarom ook geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.10 Luchtkwaliteit

Toetsingskader: Wet luchtkwaliteit

Onderzoek en conclusie

Een snellaadstation is enkel voor volledig elektrische auto's. Alle elektriciteit, voor zowel installaties bij het station als het opladen van auto's, is afkomstig van zon of wind. Daarmee draagt de realisatie van dit station actief bij aan de vermindering van concentraties luchtverontreinigende stoffen.

4.11 Ecologie

Toetsingskader: Wet Natuurbescherming

Onderzoek

Gebiedsbescherming

Op ongeveer 1,4 kilometer afstand ligt het Natura 2000-gebied IJsselmeer en op ongeveer 1,5 kilometer afstand ligt het Natura 2000-gebied Ketelmeer & Vossemeer. Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige natuurgebied is het Natura 2000-gebied Rijntakken op een afstand van 8.9 kilometer. Verder ligt de locatie niet binnen een Natuurnetwerk Nederland gebied.

Het projectgebied bevindt zich niet in een beschermd gebied en de beoogde ontwikkeling is van een relatief kleine schaal. De ontwikkeling betreft een snellaadstation voor elektrische auto's. De energie die door het snellaadstation wordt gebruikt is afkomstig van zon of wind. De ontwikkeling heeft geen verkeersaantrekkende werking op stikstof uitstotende auto's. Er is daarom geen sprake van stikstofuitstoot in de gebruiksfase. Voor de aanlegfase is een stikstofberekening uitgevoerd. Deze is toegevoegd als Bijlage 1. Uit de berekening volgt dat er geen uitstoot van meer dan 0,00 mol/ha/jr is bij de aanleg in alle scenario's en op alle rekenpunten van omliggende Natura 2000-gebieden.

Soortenbescherming

Momenteel bestaat het projectgebied uit enkele bomen en een regelmatig gemaaide berm. Ten behoeve van de ontwikkeling dienen deze bomen te worden verwijderd. Om te borgen dat er geen sprake is van beschermde flora en fauna is hiervoor een *ecologische quickscan flora & fauna* (Bijlage 2) en *nader ecologisch onderzoek beschermde soorten* (Bijlage 3) uitgevoerd. In deze onderzoeken wordt uitgegaan van 7 bomen, zie figuur 4.3. Echter zijn vanwege zieke bomen 5, 6 en 7 na oplevering van het nader ecologisch onderzoek beschermde soorten gekapt door Rijkswaterstaat. Hierdoor zijn deze bomen niet meer relevant.

Figuur 4.3 Bomen in het projectgebied (bron: Adviesbureau Ecologisch)

Uitkomsten quickscan flora & fauna

In het projectgebied zijn geschikte verblijfplaatsen gevonden voor boombewonende vleermuissoorten, de hermelijn, de wezel en de grote vos (een zwervende vlindersoort). Ook kunnen de groenstructuren dienst doen als vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. Populieren (het soort bomen dat gekapt moet worden voor de ontwikkeling) dienen verder als waardplant voor de grote vos. Naar deze soorten is aanvullend onderzoek nodig.

Nader ecologisch onderzoek beschermde diersoorten

Aanvullend onderzoek is in 2023 uitgevoerd door Van der Goes en Groot. Dit onderzoek is bijgevoegd als Bijlage 3. In dit nader ecologisch onderzoek is vastgesteld dat er een zomerverblijfplaats van een ruige dwergvleermuis in het projectgebied aanwezig is in boom 5. Deze boom is echter al gekapt door Rijkswaterstaat. Hierdoor kan geconcludeerd worden dat er geen zomerverblijfplaats aanwezig is in het projectgebied en hoeft er dus geen activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van een WABO-procedure of een ontheffing van Wet Natuurbescherming.

Verder zijn er geen wezels, grote vossen (dagvlinders) of hermelijnen (incidenteel) aanwezig in het projectgebied. Wel betreft het projectgebied een foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Dit is niet een essentieel foerageergebied. Hiervoor zijn geen maatregelen noodzakelijk.

Wel dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten. Deze kunnen zich tijdens het broedseizoen vestigen in het projectgebied. Men dient activiteiten waarbij nesten verstoord of vernield worden buiten het broedseizoen plaats te laten vinden. Dit is circa van medio maart tot medio juni.

Kappen van bomen

De te kappen bomen vallen zoals hiervoor gezegd niet onder de Wet natuurbescherming. Wel kunnen er gemeentelijke regels zijn. De gemeente noordoostpolder heeft een verordening op het bewaren van structuurbepalende houtopstanden vallende buiten de bebouwde kom van Noordoostpolder. Hierin staat in artikel 2 dat structuurbepalende houtopstanden buiten de bebouwde kom niet zonder schriftelijke vergunning mogen worden gekapt. Als structuurbepalende houtopstand wordt begrepen (volgens artikel 1 van de verordening): erfsingels alsmede wegbepanting, bestaande uit houtopstanden die zorgdragen voor de landschappelijke herkenbaarheid van Noordoostpolder;

Het projectgebied ligt buiten de bebouwde kom. De bomen zijn echter geen onderdeel van een structuurbepalende houtopstand, omdat deze zijn gelegen op een verzorgingsplaats. Het betreft geen bomen die aan de buitenzijde van de verzorgingsplaats zijn gelegen. Deze worden in stand gehouden.

Er is bij de kap van deze bomen geen plicht tot herplant of compensatie.

Conclusie

Er is geen sprake van stikstofuitstoot van meer dan 0,00 mol/ha/jr op rekenpunten in Natura 2000-gebieden.

Bij het ecologisch onderzoek is vastgesteld dat er een zomerverblijfplaats van een ruige dwergvleermuis in het projectgebied aanwezig is. Echter is de boom waar de zomerverblijfplaats zich bevindt al gekapt door Rijkswaterstaat. Er hoeft dus geen activiteitenplan opgesteld te worden ten behoeve van de WABO-procedure of de ontheffing van Wet Natuurbescherming.

De te kappen bomen kunnen worden gekapt zonder vergunning omdat deze geen onderdeel uitmaken van structuurbepalende houtopstanden. Er is ook geen herplant- of compensatieplicht.

4.12 Kabels en leidingen

Toetsingskader: Telecommunicatiewet

Onderzoek en conclusie

In en rondom het projectgebied liggen geen planologisch relevante leidingen. Voorafgaand aan de werkzaamheden zal een KLIC melding worden gedaan.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

De ontwikkeling betreft een particulier initiatief. De uitvoeringskosten betreffen de bouw van het snellaadstation. De financiering hiervoor wordt gedragen initiatiefnemer Fastned. Door middel van een anterieure overeenkomst worden afspraken gemaakt over planschadekosten.

Er worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt waarop de grondexploitatieregeling van de Wet ruimtelijke ordening op van toepassing is. Het vaststellen van een grondexploitatieplan is daarom niet nodig.

Hoofdstuk 6 Conclusie

De realisatie van het snellaadstation past binnen het rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid. De omgevingsaspecten leveren geen belemmeringen op voor de realisatie van het snellaadstation.

Het plan is economisch uitvoerbaar en de initiatiefnemer staat in voor de kosten van de realisatie. Uit de voorliggende ruimtelijke onderbouwing volgt dat het voorgenomen project verder voldoet aan de eis van een goede ruimtelijke ordening.

BIJLAGEN

RHO ADVISEURS

Bijlage 1 Stikstofmemo en berekening

Stikstofberekenen.nl

Hedgehog Company B.V.

Turbinestraat 6

1014 AV Amsterdam

KvK: 81465130

info@stikstofberekenen.nl

T: +31 (0)20 299 1733

www.stikstofberekenen.nl

AERIUS Berekening

Rijksweg A6 te Nagele

Opdrachtgever	EcoCare Milieutechniek
Projectcode	2023.277
Datum	20 november 2023
Auteur	Dhr. D. Timmerman
Controleur	Dhr. R. H. Vieira Rijo

Rijksweg A6 te Nagele

Opdrachtgever EcoCare Milieutechniek
Koperweg 8
2401 LH te Alphen aan den Rijn

Contactpersoon Bart van Milligen
b.vanmilligen@ecocare.nl
+31 (0)6 22 48 15 33

Projectcode 2023.277

Datum 20 november 2023

Opdrachtnemer Stikstofberekenen.nl
Hedgehog Company B.V.
Turbinestraat 6
1014 AV Amsterdam
KvK: 81465130
info@stikstofberekenen.nl
T: +31 (0)20 299 1733
www.stikstofberekenen.nl

Auteur Dhr. D. Timmerman

Controleur Dhr. R. H. Vieira Rijo

Disclaimer:

Alle door ons aangeleverde gegevens zijn geheel uitsluitend bestemd voor de geadresseerden. Alle gegevens en bronnen die de grondslag zijn voor de resultaten en conclusie, zijn in overleg met of door de opdrachtgever aangeleverd. Ten aanzien van de juistheid van deze gegevens en bronnen kunnen wij dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden.

stikstofberekenen.nl

Project: Rijksweg A6 te Nagele

Projectnr.: 2023.277

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	4
Toetsingskader	4
Gegevens	6
Resultaten	8
Bijlagen	9
Bijlage 1: AERIUS-berekening aanlegfase	10

Samenvatting

Voor de aanlegfase van een parkeerplaats aan de Rijksweg A6 te Nagele is een stikstofdepositie berekening uitgevoerd.

De uitkomsten bedragen in alle scenario's en op alle rekenpunten ten hoogste 0,00 mol/ha/jr.

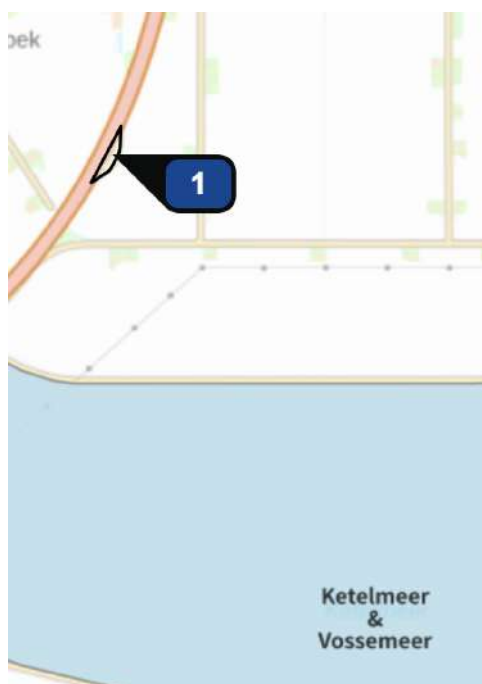
Inleiding

Aan de Rijksweg A6 te Nagele is het voornemen om een parkeerplaats te realiseren. Deze ruimtelijke ingreep resulteert in een tijdelijke toename van stikstofemissie, daarnaast zal in de gebruiksfase een verandering in stikstofemissie plaatsvinden ten gevolge van de nieuwe verkeerssituatie. Mogelijk kan deze stikstofemissie een meetbaar effect hebben op omliggende Natura 2000-gebieden. Om de hoeveelheid te bepalen is een berekening van de stikstofdepositie vereist middels de AERIUS Calculator versie 2023.0.1, een tool beschikbaar gesteld door het RIVM waarmee de uitstoot van stikstof en de neerslag daarvan op Natura 2000-gebieden kan worden berekend. Deze berekening is uitgevoerd voor de aanlegfase. Op basis van de uitkomst van deze berekening kan de vergunningverlener vervolgstappen bepalen.

De basis voor de stikstofdepositie-berekeningen in dit rapport zijn de gegevens aangeleverd door de opdrachtgever. Natura 2000-gebieden relevant voor de berekening van stikstofemissie en depositie ten gevolge van dit project zijn weergegeven in tabel 1.

Nabijgelegen Natura 2000-gebieden	
Gebied	Afstand tot bouw inrichting (km)
Ketelmeer & Vossemeer	1.2

Tabel 1: Nabijgelegen Natura 2000-gebied(en)

Afbeelding 1: Bouw inrichting (1) t.o.v. Natura 2000-gebied(en)

Toetsingskader

In het kader van de Wet Natuurbescherming (Wnb) dienen bij activiteiten of veranderingen van activiteiten deze getoetst te worden op stikstofdepositie middels de AERIUS Calculator (versie 2023.0.1). Wanneer uit deze toetsing blijkt dat er geen meetbare depositie voortkomt uit de getoetste activiteiten, kan ten minste worden geconcludeerd dat er geen significant negatieve effecten zijn te verwachten voor de instandhoudingsdoelen van het betrokken Natura 2000-gebied. In dit geval kan toestemming worden verleend ter ontheffing van een vergunning Wnb.

Onder de Wet van 10 maart 2021 tot wijziging van de Wet natuurbescherming en de Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering), met ingang per 1 juli 2021, was de bouwfase van projecten vrijgesteld¹. Echter, op 2 november 2022 heeft de Raad van State in de zaak over het zogenoemde Porthos-project besloten dat deze bouwvrijstelling niet voldoet aan het Europese natuurbeschermingsrecht². Uit de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie in Luxemburg volgt allereerst dat alleen toestemming voor een project mag worden gegeven als uit onderzoek blijkt dat zeker is dat individuele beschermde natuurgebieden daardoor geen schade oplopen.

In de toetsing kan bestaande stikstofdepositie gesaldeerd worden binnen hetzelfde project, immers wanneer een aanpassing wordt gedaan waarmee stikstofdepositie komt te vervallen komt dit ten goede van het Natura 2000-gebied. Indien er per saldo geen sprake van toename is kunnen significante effecten worden uitgesloten, en is de activiteit niet (natuur)vergunningplichtig met betrekking tot stikstof aspecten³.

Op 20 januari 2021 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een uitspraak gedaan in de zaak 201907144/1/R2 (Logtsebaan, Oirschot). Deze uitspraak heeft landelijke impact voor de vergunningplicht voor wat betreft het instrument 'intern salderen'. Kern van de uitspraak is dat wanneer op basis van intern salderen blijkt dat een nieuw plan geen stikstofdepositie geeft van > 0,00 mol/ha/jaar, er geen vergunning meer nodig is op grond van de Wet natuurbescherming⁴.

¹ [Stikstofwet gaat in per 1 juli 2021 | Nieuwsbericht | Aanpak Stikstof](#)

² [Bouwvrijstelling stikstof van tafel, maar geen algehele bouwstop - Raad van State](#)

³ [Definitie 'hoofdgebouw' - Omgevingsweb](#)

⁴ [Provincies: meer verantwoordelijkheid voor ondernemers door uitspraak Logtsebaan](#)

Gegevens

Aanlegfase

In overleg met de opdrachtgever zijn de gegevens betreffende de bouwperiode bepaald en opgesteld. Hierbij is als uitgangspunt een ruime benadering gedaan van het materieel wat ingezet zal worden tijdens de realisatie. De inschatting van uren betreft de totale draaiuren inclusief het stationair draaien. De bouwperiode duurt om en nabij 10 tot 12 weken.

Middels de datasheet 'Emissiefactoren NOx en NH3 uitstoot mobiele machines'⁵ is vanuit het bouwjaar en het maximaal vermogen (kW) van de mobiele werktuigen het brandstofverbruik per uur vastgesteld. Voor de motorbelasting is een gemiddelde van 40% aangehouden. Het AdBlue verbruik is berekend met behulp van de volgende formule:

$$AdBlue = BV * 0,06 \\ (BV = t * V)$$

AdBlue = AdBlue verbruik in Liter per jaar
BV = Brandstofverbruik in Liter per jaar
t = Draaiuren in uur per jaar
V = Verbruik (gekoppeld aan bouwjaar en max. vermogen (kW)) in Liter per uur

De uitkomsten die de invoer vormen voor de AERIUS Calculator zijn weergegeven in tabel 2.

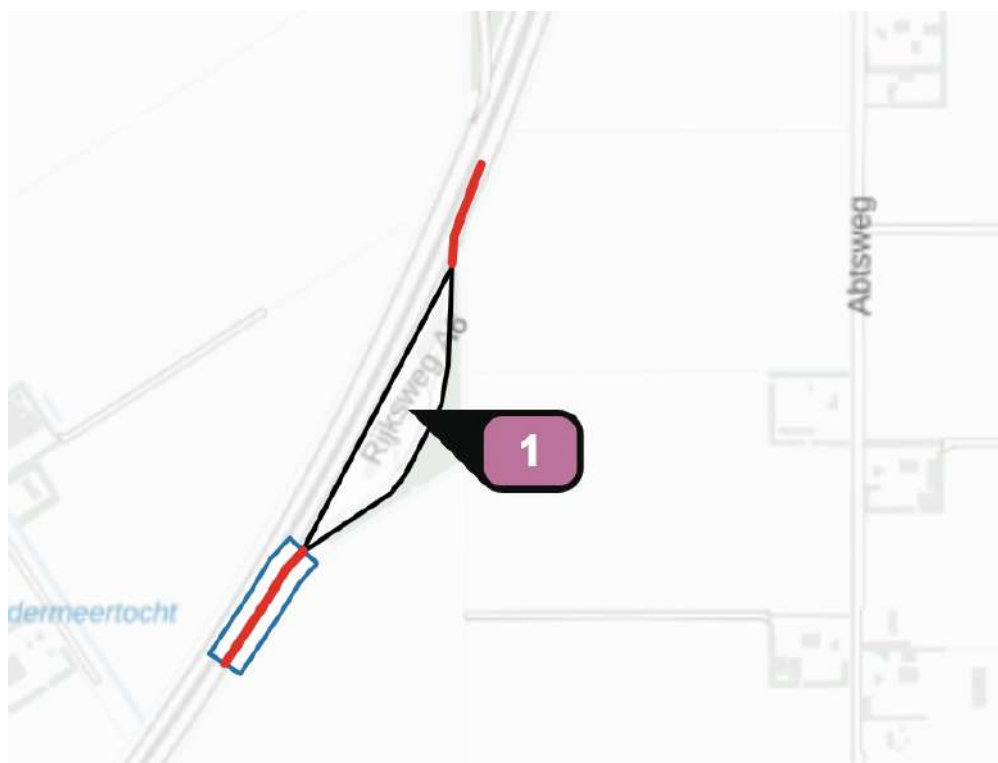
Materieel	Aantal	Stageklasse	Bouwjaar	Vermogen (kW)	Draaiuren per machine	Gem. Belasting (%)	Verbruik machine (L/u)	Verbruik totaal (L/j)	Draaiuren totaal	Adblue verbruik (L/j)
Rupskraan 16t	1	Stage_V	2021	300	120	40.00%	31.21	3746	120	225
Rupskraan 5t	1	Stage_V	2019	40	80	40.00%	4.70	376	80	0
Shovel 2,5t	1	Stage_IV	2018	60	120	40.00%	6.85	823	120	49
Shovel 2,5t	1	Stage_V	2020	60	120	40.00%	6.73	807	120	48
Trilplaat 6t	1	Stage_V	2019	20	30	40.00%	2.65	80	30	0
Stamper	1	Stage_V	2019	20	12	40.00%	2.65	32	12	0
Bandenzaag	1	Stage_V	2020	20	4	40.00%	2.63	11	4	0
Hoogwerker	2	Stage_V	2020	20	80	40.00%	2.63	421	160	0
Heftruck	1	Stage_V	2020	20	80	40.00%	2.63	210	80	0
Shovel	1	Stage_IV	2015	80	24	40.00%	9.22	221	24	13

Tabel 2: Invoer mobiele werktuigen

Daarnaast zullen er tijdens de aanlegfase verkeersbewegingen veroorzaakt worden ten behoeve van het vervoer van goederen en diensten. De verkeersbewegingen zijn ingetekend over de route tot aan de A6, waar tenminste kan worden aangenomen dat deze opgaan in het al bestaande verkeersbeeld. De gegevens hiervan zijn opgemaakt in overleg met de opdrachtgever, en verdubbeld om te modelleren voor zowel de aan- als de afrij beweging. De verkeers input in AERIUS is weergegeven in tabel 3.

Totaal aantal voertuigbewegingen van-en-naar de bouw inrichting over de gehele constructie periode	
Licht verkeer	200
Middelzwaar verkeer	50
Zwaar vrachtverkeer	50

Tabel 3: Invoer voertuigbewegingen aanlegfase

Afbeelding 2: Bouw inrichting (1) en verkeersroute

Resultaten

In bijlage 1 is de berekening toegevoegd van het projecteffect in de aanlegfase. Het projecteffect bedraagt op alle rekenpunten in omliggende Natura 2000-gebieden ten hoogste 0,00 mol/ha/jaar.

Bij een dergelijke projectbijdrage treden geen significant negatieve effecten op binnen de omliggende Natura 2000-gebieden.

Bijlagen

1. AERIUS-berekening aanlegfase

Bijlage 1: AERIUS-berekening aanlegfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- [Overzicht](#)
- [Samenvatting situaties](#)
- [Resultaten](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)

*Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers*

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

D.A.B. Hoekman; Hedgehog Company B.V.
Rijksweg A6 ,
xxxx Nagele

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

2023.277 Nagele
Aanlegfase 2023.277 Rijksweg A6 te Nagele

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

S6XpwiqA7Jo9
20 november 2023, 12:35
Wnb-rekengrid

Totale emissie

Aanlegfase - Beoogd

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2024	1,4 kg/j	57,0 kg/j

Resultaten

Aanlegfase - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

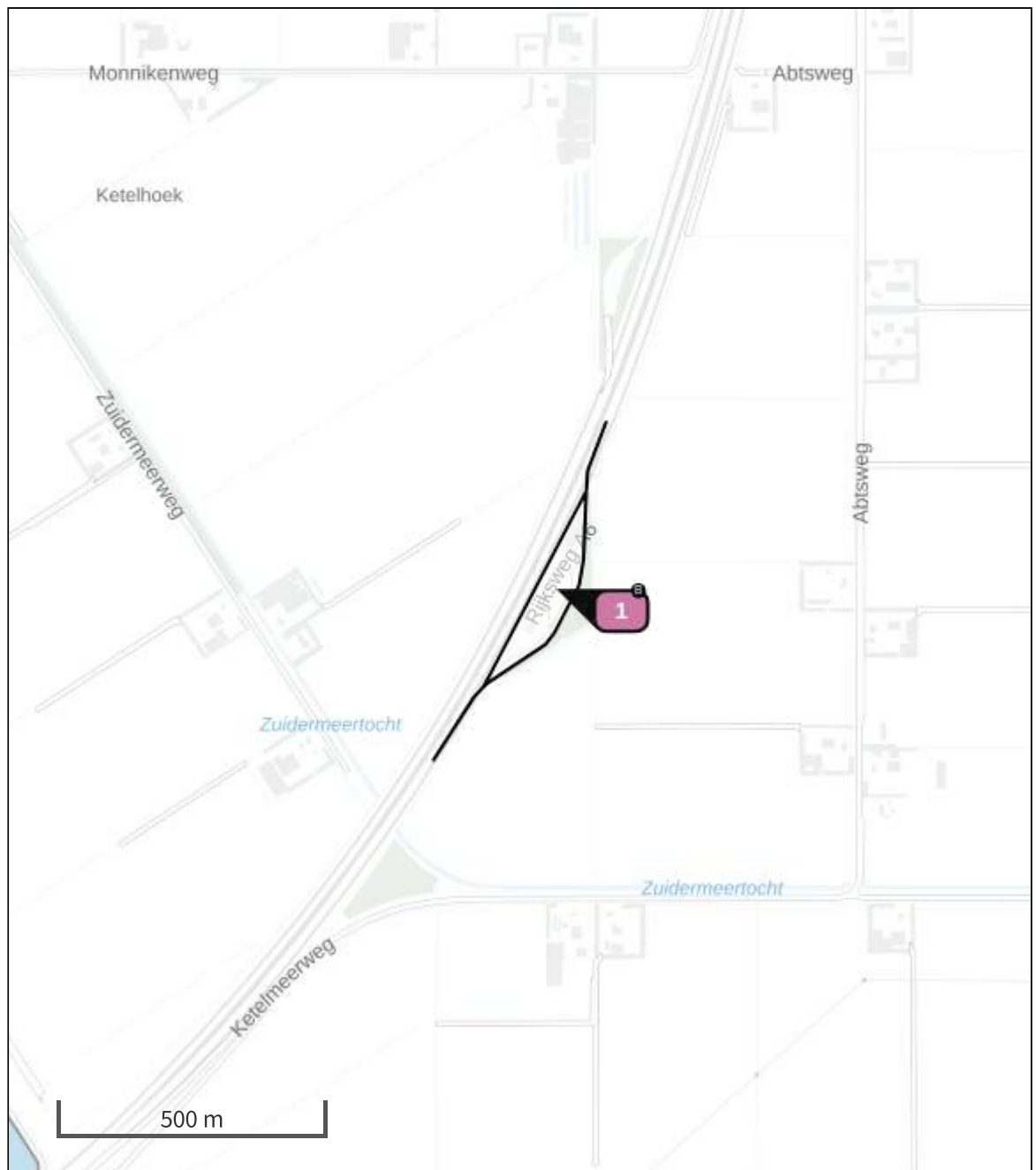
Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
-		
-		
-		
-		
-		

Aanlegfase (Beoogd), rekenjaar 2024

Emissiebronnen		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	Mobiele werktuigen Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning Mobiele werktuigen	1,4 kg/j	57,0 kg/j
	Verkeersnetwerk	3,9 g/j	63,9 g/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrictlijn	Grootste toename (projectberekening)
Vogelrichtlijn	Grootste afname (projectberekening)
Vogelrichtlijn, Habitatrictlijn	Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
Niet bepaald	

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Aanlegfase"
(Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteed)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteed)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteed)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Aanlegfase, Rekenjaar 2024

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen		NO _x		57,0 kg/j	
Locatie	X:173919,37 Y:515474,87		NH ₃		1,4 kg/j	
Oppervlakte	1,93 ha					
Naam	Stageklasse	Brandstof- verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Rupskraan 16t	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	3746 l/j	120 u/j	225 l/j	NO _x	20,7 kg/j
					NH ₃	0,9 kg/j
Rupskraan 5t	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	376 l/j	80 u/j		NO _x	7,9 kg/j
					NH ₃	2,8 g/j
Shovel 2,5t	Stage-IV, 2014-2018, 56-75 kW, diesel, SCR: ja	823 l/j	120 u/j	49 l/j	NO _x	5,2 kg/j
					NH ₃	0,2 kg/j
Shovel 2,5t	Stage-V, >= 2019 , 56-75 kW, diesel, SCR: ja	807 l/j	120 u/j	48 l/j	NO _x	5,2 kg/j
					NH ₃	0,2 kg/j
Trilplaat 6t	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	80 l/j	30 u/j		NO _x	1,8 kg/j
					NH ₃	0,0 kg/j
Stamper	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	32 l/j	12 u/j		NO _x	0,7 kg/j
					NH ₃	0,0 kg/j
Bandenzaag	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	11 l/j	4 u/j		NO _x	0,2 kg/j
					NH ₃	0,0 kg/j
Hoogwerker	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	421 l/j	160 u/j		NO _x	9,2 kg/j
					NH ₃	3,2 g/j
Heftruck	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	210 l/j	80 u/j		NO _x	4,6 kg/j
					NH ₃	1,6 g/j
Shovel	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	221 l/j	24 u/j	13 l/j	NO _x	1,4 kg/j
					NH ₃	53,0 g/j

2 Wegverkeer | Weg

Naam	Verkeersgeneratie		Links	Rechts	NO _x	27,5 g/j
Locatie	X:173989,76 Y:515727,94	Type scherm	-	-	NO ₂	6,3 g/j
Lengte	133,91 m	Hoogte	-	-	NH ₃	1,7 g/j
Wegtype	Snelweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					
Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen				In file
Licht verkeer	100 km/uur	200,0 /jaar				0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	100 km/uur	50,0 /jaar				0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	100 km/uur	50,0 /jaar				0,0 %
Busverkeer	100 km/uur	0,0 /jaar				0,0 %

3 Wegverkeer | Weg

Naam	Verkeersgeneratie (1)	Links	Rechts	NO _x	36,3 g/j
Locatie	X:173734,6 Y:515222,6	Type scherm	-	NO ₂	8,3 g/j
Lengte	176,79 m	Hoogte	-	NH ₃	2,2 g/j
Wegtype	Snelweg	Afstand tot de weg	-		
Rijrichting	Van B naar A				
Tunnelfactor	1				
Type hoogteligging	Normaal				
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m				

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	100 km/uur	200,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	100 km/uur	50,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	100 km/uur	50,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	100 km/uur	0,0 /jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie 2023.0.1_20231106_3125d8b3c1

Database versie 2023.0.1_3125d8b3c1_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/>

Bijlage 2 Quicksan flora & fauna

QUICKSCAN VERZORGINGSPLAATS DE ABT NOORDOOSTPOLDER

Definitief rapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: RHO Adviseurs
Contactpersoon: N. Weijland
Adres: Weena 505
3013 AL Rotterdam
Tel: 010-2018512
E-mail: nathan.weijland@rho.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: J.I. Andringa MSc.

Auteur: L.E. Kramer
Kwaliteitscontrole: ing. S. van Lieshout

Projectcode: RANA22B6
Status: Definitief
Datum: 1-12-2022

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

Fastned is voornemens de parkeerruimte uit te breiden en elektrische laadstations aan te leggen op de verzorgingsplaats de Abt. Hierbij worden bomen gekapt. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

In vijf van de zeven bomen in het onderzoeksgebied zijn er boomholtes aanwezig. Vier van deze boomholtes bieden een potentiële verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen, zoals de gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis.

In de directe omgeving van het projectgebied zijn er potentiële verblijfplaatsen aanwezig voor de kleine marterachtigen de hermelijn en de wezel. Deze kunnen mogelijk voorkomen in de holtes onder de stobbe, onder dichte struiken en de bosschage. Bij het verwijderen van de bomen, stobbe en de groenstructuren kunnen verblijfplaatsen van marterachtigen vernield worden en individuen gedood worden.

In het projectgebied kunnen mogelijk algemene amfibieën, broedvogels en zoogdieren voorkomen. Overige beschermde soorten worden door het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht.

Indien de bomen met boomholtes worden gekapt worden potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aangetast en vernietigd. Hierbij kunnen vleermuizen worden verstoord en gedood.

Negatieve effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op het NNN en de Natura 2000-gebieden worden niet verwacht.

Binnen het projectgebied Verzorgingsplaats De Abt is aan te bevelen vervolgonderzoeken uit te voeren naar de aanwezigheid van beschermde functies van kleine marterachtigen en vleermuizen. Het onderzoek naar vleermuizen dient gericht te worden op verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Het onderzoek naar marterachtigen dient gericht te worden op verblijfplaatsen van de hermelijn en de wezel.

Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor beschermde soorten en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Men dient zich te houden aan de algemene zorgplicht.

Het projectgebied betreft geen bomenrij van meer dan 20 bomen, en geen houtopstanden van 10 are. De bomen in het projectgebied zijn niet beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming. Er geldt geen meldingsplicht bij de provincie Flevoland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel.....	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Gebiedsbescherming	5
1.2.2	Soortbescherming	6
1.2.3	Houtopstanden	7
1.2.4	Ontheffing en gedragscode	7
1.3	Leeswijzer.....	7
2	Projectgebied en ontwikkelingen	8
2.1	Projectgebied.....	8
2.2	Ontwikkelingen.....	8
3	Soortbescherming.....	11
3.1	Bronnenonderzoek.....	11
3.2	Habitatscan.....	11
3.2.1	Zoogdieren	11
3.2.2	Vogels	13
3.2.3	Amfibieën	13
3.2.4	Reptielen	13
3.2.5	Vissen	13
3.2.6	Ongewervelden.....	13
3.2.7	Vaatplanten	13
3.2.8	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	13
3.3	Effecten	14
3.3.1	Effecten ontwikkelingen.....	14
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	15
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied.....	15
3.4.2	Mitigerende maatregelen.....	15
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming.....	16
4	Gebiedsbescherming	17
4.1	Effecten	17
5	Houtopstanden	18
6	Conclusies en aanbevelingen	19
6.1	Conclusies	19
6.2	Aanbevelingen	19
7	Literatuur	20
Bijlage 1:	Foto-impressie.....	21
Bijlage 2:	Tabel mogelijk aanwezige soorten.....	22
Bijlage 3:	Potentiële verblijfplaatsen beschermde diersoorten.....	23

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Fastned is voornemens de parkeerruimte uit te breiden en elektrische laadstations aan te leggen op de verzorgingsplaats de Abt. Hierbij worden bomen gekapt. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er zorg voor te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen. Er vinden kapwerkzaamheden plaats. Zodoende is toetsing aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden noodzakelijk.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Nationale Omgevingsvisie. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in het NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.3 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden

De bepalingen voor wat betreft houtopstanden zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Hieronder zijn de meest relevante onderdelen uit dit hoofdstuk beschreven.

De bepalingen in de Wet natuurbescherming kennen een aantal uitzonderingen. De belangrijkste uitzondering betreft dat de bepalingen geen betrekking hebben op houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor het kappen van bomen die wel onder houtopstanden Wnb vallen geldt een meldplicht bij Gedeputeerde Staten en een herplantplicht.

1.2.4 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

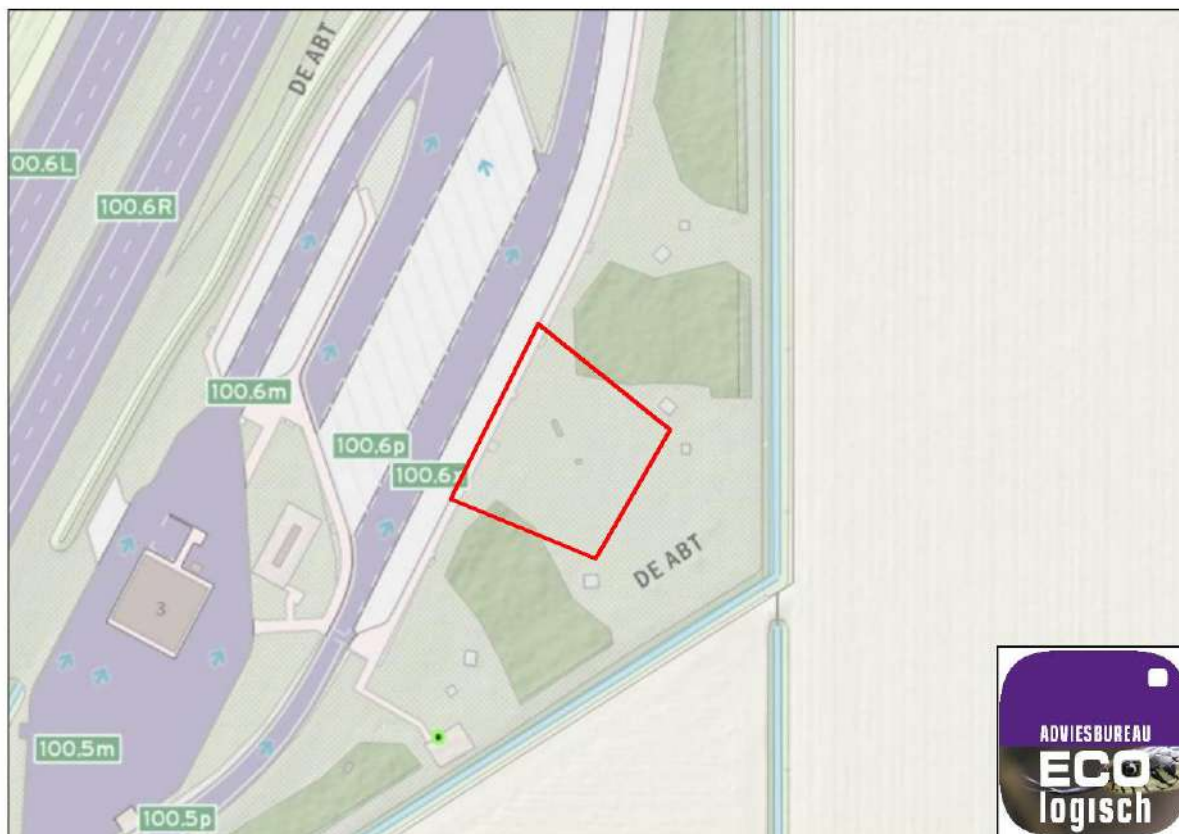
Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

In hoofdstuk 5 worden de effecten op de onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden beschreven waarbij de eventueel te nemen vervolgstappen zijn weergegeven.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Nagele in kilometerhok: X:173 / Y:515 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied betreft een veld met een aantal speeltoestellen en picknicktafels met een aantal vrijstaande grauwe abeel. Aan de zuid- en oostzijde staat een rij vrijstaande Canadese populieren. Het projectgebied is voornamelijk begroeid met intensief beheerd gazon afgewisseld met vrijstaande exemplaren van de grauwe abeel. Aan weerszijden van het projectgebied grenzen bosschages van onder andere de eik, els, meidoorn, populier en vlier. In de directe omgeving van het projectgebied is aan de zuidoostzijde van het projectgebied is een akker aanwezig waar aardappels verbouwd worden. Een greppel met een ondiepe sloot scheidt de rustplaats van de akker, langs deze greppel staat een rij Canadese populieren. Aan de noordwestzijde bevindt zich de parkeerplaats van de verzorgingsplaats en de A6, rondom zijn akkers gelegen. Vlak bij de grens van het projectgebied is één gekantelde stobbe aanwezig.

In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

De geplande ontwikkelingen betreffen het uitbreiden van de parkeerplaats en het aanleggen van elektrische oplaadstations (zie afbeelding 3).

Afbeelding 4: Geplande kapwerkzaamheden

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de wijdere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Flevoland zijn middels artikel 5 van de "Integrale verordening uitvoering Wet natuurbescherming" soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 25 oktober en is uitgevoerd door L.E. Kramer en ing. S van Lieshout. Tijdens de habitatscan was het onbewolkt, droog met een temperatuur van circa 15 °C en met windkracht 3 Bft.

3.2.1 ZOOGDIEREN

De boomholtes in de bomen in het projectgebied bieden potentiële verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten zoals de gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis. In vier bomen zijn holtes aangetroffen die mogelijk door vleermuizen gebruik kunnen worden als verblijfplaats. Drie van de bomen met holtes zijn gepland om gekapt te worden.

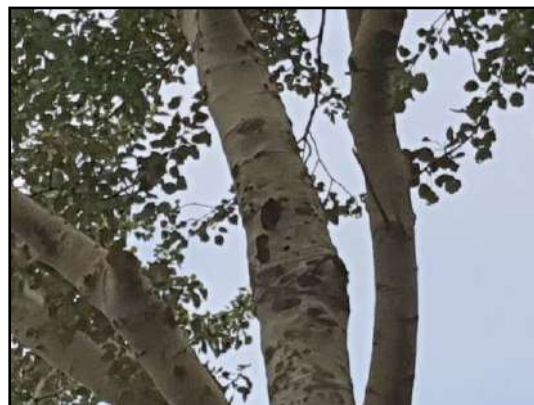
Afbeelding 5: Boomholte Canadese populier aan de zuidkant buiten het projectgebied.

Afbeelding 6: Boomholte in grauwe abeel aan de zuidkant.

Afbeelding 7: Boomholte in grauwe abeel aan de oost-westkant.

Afbeelding 8: Boomholte in grauwe abeel aan de zuidkant

De bomen rondom het project gebied zorgen voor luwte en voor de aanwezigheid van insecten. De bomen bieden hiermee geschikt foerageergebied voor de vleermuizen. Er zijn lijnvormige elementen in de groenstructuren aanwezig in de vorm van beplanting, bosschages en bomenrijen welke vleermuizen zouden kunnen gebruiken als vaste vliegroute.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de boommarter, bunzing, hermelijn, otter, steenmarter en de wezel bekend voor te komen. De boommarter is voor het laatst in 2019 in de omgeving van het gebied waargenomen, de waarnemingen bestaan uit verkeersslachtoffers op de op- of afrit van de parkeerplaats. De boommarter is een bosbewoner en leeft voornamelijk in uitgestrekte bosgebieden, maar ook in relatief kleine, oude/jonge bosschages in open landschap. De boommarter gebruikt onder andere boomholtes, roofvogelnesten, takkenbossen en holen onder de grond als verblijfplaats. De steenmarter is voor het laatst in 2022 waargenomen in de omgeving van het projectgebied. De steenmarter is een cultuurvolger die veel voor komt in gebieden met kleinschalige landbouw, en oude schuren. Daarbij zoekt de steenmarter naar voedsel in groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen. Eén boomholte biedt gezien het formaat een potentiële verblijfplaats voor de boom- en steenmarter, maar bevindt zich direct aan de parkeerplaats en wordt direct beschenen door een lantaarnpaal. Hierdoor wordt deze holte ongeschikt geacht als verblijfplaats. De bosschages op parkeerplaats de Abt, buiten het projectgebied kunnen mogelijk dienen als verblijfplaats van de boommarter. In de directe nabijheid van het te ontwikkelen gebied, zijn er geen potentiële verblijfplaatsen waargenomen.

De bunzing, hermelijn, en de wezel zijn bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. In het projectgebied is geschikt habitat aanwezig voor deze kleine marterachtigen in de vorm van dicht struikgewas en ruige begroeiing. In het project gebied is een deels onwortelde stobbe aanwezig waar onder holtes aanwezig zijn welke als vaste rust- of verblijfplaats gebruikt kunnen worden door de hermelijn en wezel (zie afbeelding 9).

Afbeelding 9: Ontwortelde stobbe zorgt voor holle ruimte in de grond

Afbeelding 10: Kleine burcht langs het voetpad gelegen, nabij de voet van een grauwe abeel.

De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. In het projectgebied is geen geschikt habitat aanwezig.

In het projectgebied kunnen mogelijk algemene zoogdieren voorkomen, zoals algemene muizen, egel, haas, konijn en de vos.

3.2.2 VOGELS

In de bomen in het projectgebied zijn tijdens de habitatscan geen potentieel jaarrond beschermde nesten vastgesteld. De bomen en struwelen bieden potentiële nestlocaties voor beschermde vogels. In een overhangende tak van het bosschage is een oud nest van een duif vastgesteld.

3.2.3 AMFIBIEËN

In de omgeving van het projectgebied is de rugstreeppad bekend voor te komen. De rugstreeppad is een echte pionierssoort die een voorkeur heeft voor braakliggende terreinen met zand en ondiepe poelen, maar komt ook voor in graslanden op de polder en plant voort in de greppels op de weilanden. De rugstreeppad kan mogelijk in de greppels rondom het projectgebied voortplanten. Betreffend habitat is niet aanwezig in het projectgebied, waardoor de rugstreeppad kan worden uitgesloten. Indien tijdens de aanleg het projectgebied braak komt te liggen, is er risico op kolonisatie door de rugstreeppad aanwezig.

In het projectgebied kunnen mogelijk algemene amfibieën voorkomen zoals de bastaardkikker en de meerkikker.

3.2.4 REPTIELEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde soorten reptielen bekend voor te komen. Beschermde reptielsoorten worden niet verwacht voor te komen binnen het projectgebied.

3.2.5 VISSEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde soorten vissen bekend voor te komen. Beschermde vissoorten worden niet verwacht voor te komen binnen het projectgebied

3.2.6 ONGEWERVELDEN

De onderzochte groep ongewervelden bestaat onder andere uit vlinders en libellen. Er zijn enkele ongewervelden bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. Dit zijn de beekrombout, gevlekte witsnuitlibel, de grote vos en de grote weerschijnvlinder. De beekrombout heeft een voorkeur grotere beken en kleine rivieren met water van goede kwaliteit. Betreffend habitat is niet aanwezig in het projectgebied, waardoor de beekrombout niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

De gevlekte witsnuitlibel komt voornamelijk voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen met een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie. Betreffend habitat is niet aanwezig in het projectgebied, waardoor deze soort niet in het projectgebied wordt verwacht voor te komen.

De grote vos is een zeldzame vlinder met een zwervend karakter. De waardplant van de grote vos is voornamelijk de iep, maar ook populier en zoete kers. Boomholtes kunnen door de grote vos als overwinteringsplaats worden gebruikt. Door de aanwezigheid van populieren met holtes in het projectgebied kan de grote vos niet worden uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

De grote weerschijnvlinder heeft een voorkeur voor een vochtige bosrijke omgeving. De waardplanten van de grote weerschijnvlinder betreffen de boswilg en de grauwe wilg. Betreffend habitat is niet aanwezig in het projectgebied, waardoor de grote weerschijnvlinder niet in het projectgebied wordt verwacht voor te komen.

3.2.7 VAATPLANTEN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de tengere distel en het wilde ridderspoor. Wegens het intensief beheerd gazon en voedselrijke situatie ter plekke, zijn standplaatsen van de tengere distel en het wilde ridderspoor niet verwacht voor te komen in het gebied.

3.2.8 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Bosschage en bomen
Grote vos	Verblijfplaats(en) Waardplanten	Artikel 3.10 (Wnb A) Artikel 3.10 (Wnb A)	Boomholte Populieren
Vleermuizen	Verblijfplaats(en) Vliegroutes Foerageergebied	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Boomholte Bomenrij Bosschage Bosschage
Kleine marterachtigen	Verblijfplaats(en)	Artikel 3.10 (Wnb A)	Holten onder stobbe, bosschage

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2. Daarnaast zijn de beschermde soorten en functies beschreven waar geen effecten op worden verwacht bij uitvoering van de werkzaamheden.

Tijdelijke effecten

De geplande werkzaamheden zullen mogelijk gepaard gaan met effecten van tijdelijke invloed door geluid en trillingen. Dit verstoort mogelijke algemene amfibieën, broedvogels, en zoogdieren die gebruik maken van het projectgebied.

Indien de werkzaamheden in het donker worden uitgevoerd tijdens de actieve periode van vleermuizen (april – november), kunnen foeragerende vleermuizen worden verstoord door nachtelijke verlichting.

Permanente effecten

Permanente effecten op beschermde natuur als gevolg van de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten.

Tijdens de bomenkap kunnen er mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Daarnaast kunnen mogelijk aanwezige individuen hierbij worden gedood.

Bij het verwijderen van de stobbe kunnen verblijfplaatsen van de hermelijn en wezel verloren gaan en kunnen individuen worden gedood.

Indien tijdens de werkzaamheden gebruik wordt gemaakt van zwaardere werktuigen, kunnen door trillingen, geluid en optische effecten broedgevallen verstoord worden.

Tijdens de bomenkap kunnen mogelijk verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen verloren gaan.

Tijdens de bomenkap kunnen er voortplantingsfuncties of winterbiotoop van de grote vos worden vernietigd.

Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene amfibieën, vissen en zoogdieren worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen in het kader van de zorgplicht om het doden van algemene amfibieën, vissen en zoogdieren te voorkomen, zoals het werken in één richting. Hierdoor kunnen de aanwezige dieren voor de werkzaamheden vluchten.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Broedvogels	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Grote vos	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10 (bijlage A) Artikel 3.10 (bijlage A)
Kleine marterachtigen	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.10 (bijlage A) Artikel 3.10 (bijlage A)
Vleermuizen	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor de grote vos, kleine marterachtigen en vleermuizen. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen evenals de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de hermelijn en wezel. Daarnaast wordt aanbevolen om aanvullend onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van voortplanting van de grote vos in het projectgebied.

Het onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de mogelijke aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Hierbij wordt onderzocht of de boomholtes als verblijfplaats dienen en of er in het projectgebied vliegroutes of foerageergebied voor vleermuizen aanwezig zijn.

Het onderzoek naar beschermde marterachtigen dient afgesteld te zijn op mogelijke aanwezigheid van de hermelijn en wezel.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig binnen het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van marterachtigen aanwezig binnen het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van de grote vos aanwezig binnen het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zullen mogelijk bomen en bosschage worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van bomen en bosschage buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart - augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene amfibieën en zoogdieren te voorkomen.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit aanvullende onderzoeken zal moeten blijken of er beschermde functies of dieren in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan.

Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, hermelijn, wezel, en de grote vos en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 GEBIEDSBESCHERMING

Het projectgebied is niet gelegen in een beschermd natuurgebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden liggen op circa 1,5 kilometer van het projectgebied en betreffen "IJsselmeer" en "Ketelmeer en Vossemeer". Op ruim 4 kilometer van het projectgebied ligt een gedeelte van het NNN. Dit betreft een verbindingszone.

Afbeelding 11: Projectgebied ten opzichte van NNN gebied (arccgis.com/)

Afbeelding 12: Projectgebied ten opzichte van beschermde natuur (geocontent.rvo.nl/)

4.1 EFFECTEN

Het projectgebied is niet gelegen in een beschermd natuurgebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en delen van het NNN bevinden zich op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten.

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen een toename in stikstofemissie tot gevolg hebben. Met de geplande ontwikkeling in het projectgebied is een toename in emissie van stikstof te verwachten. De emissie van stikstof is onder te verdelen in de emissie tijdens de bouwfase, en de emissie in de gebruiksfase. De werkzaamheden van de aanleg van extra parkeerruimte en de elektrische oplaadpunten zullen leiden tot een tijdelijke toename in het aantal verkeersbewegingen in de omgeving van het projectgebied. Daarnaast zullen er werktuigen worden gebruikt tijdens de werkzaamheden. Het verkeer en de werktuigen zorgen voor een tijdelijke toename van de emissie van stikstof.

Tijdens de gebruiksfase wordt geen toename in stikstofemissie verwacht omdat de uitbreiding elektrische oplaadpunten betreft en de verkeerssituatie ongewijzigd blijft. Naar verwachting zullen de werkzaamheden geen significant negatief effect hebben op het Natura-2000 gebied "IJsselmeer" en "Ketelmeer en Vossemeer". Er is echter een berekening van stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitel te geven of de werkzaamheden een effect hebben op Natura 2000-gebieden.

5 HOUTOPSTANDEN

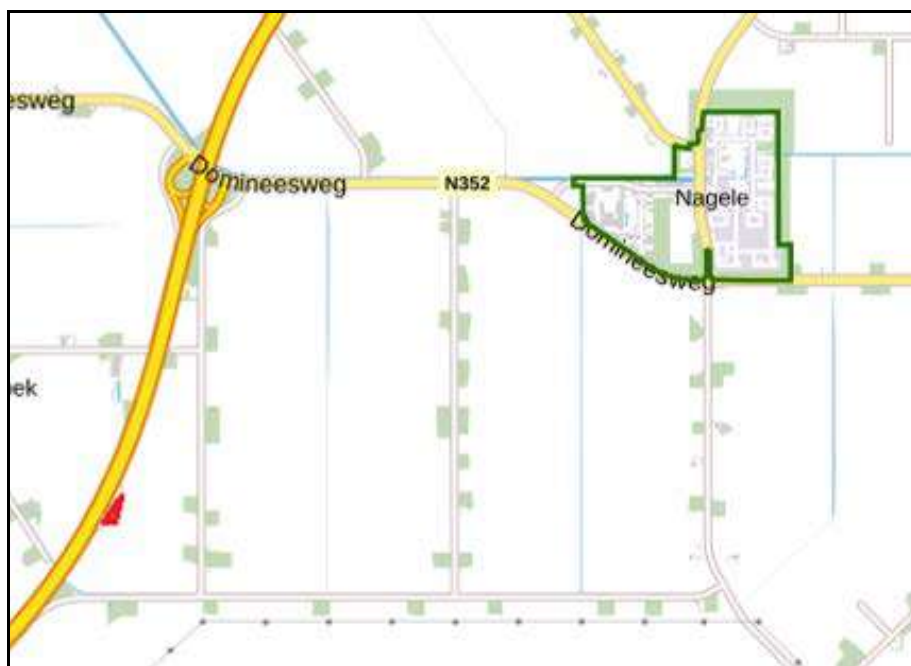
De bomen in het projectgebied vallen buiten door de gemeenteraad vastgestelde bebouwde kom (zie afbeelding 13). De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn van toepassing voor het kappen van de bomen.

Houtopstanden buiten de bebouwde kom van minimaal 10 are en bomenrijen van meer dan 20 bomen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming beschermd.

In Artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming zijn een aantal uitzonderingen opgenomen:

- b.** houtopstanden op erven of in tuinen;
- c.** fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d.** naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e.** kweekgoed;
- f.** uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1. wegbeplantingen;
 - 2. beplantingen langs waterwegen, en
 - 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g.** het dunnen van een houtopstand;
- h.** uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 - 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Het projectgebied betreft geen bomenrij van meer dan 20 bomen, en geen houtopstanden van 10 are. De bomen in het projectgebied zijn niet beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming. Er geldt geen meldingsplicht bij de provincie Flevoland.

Afbeelding 13: Projectgebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde bebouwde kom (<https://kaart.flevoland.nl/>)

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 CONCLUSIES

In het projectgebied zijn bomen met holtes aanwezig. Deze boomholtes zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. De groenstructuren kunnen tevens fungeren als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen. Bij de bomenkap kunnen er mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan.

De stobbe in het projectgebied biedt een potentiële verblijfplaats voor de hermelijn en wezel. Door de werkzaamheden kunnen mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten verloren gaan.

Er vindt bomenkap van populieren plaats. Populieren bieden de grote vos een waardplant en de boomholtes bieden een potentiële winterverblijfplaats, deze kunnen mogelijk verloren gaan.

Negatieve effecten op het NNN ten gevolge van de geplande werkzaamheden zijn uitgesloten. Nadelige effecten als gevolg van de geplande ontwikkeling op Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand niet worden uitgesloten. Doordat de geplande ontwikkeling kan leiden tot een (tijdelijke) toename in stikstofemissie, is er een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitsel te geven of de werkzaamheden een effect hebben op Natura 2000-gebieden.

Het projectgebied betreft geen bomenrij van meer dan 20 bomen, en geen houtopstanden van 10 are. De bomen in het projectgebied zijn niet beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming. Er geldt geen meldingsplicht bij de provincie Flevoland.

6.2 AANBEVELINGEN

Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar vliegroutes, foerageergebied en verblijfplaatsen van vleermuizen. Het onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de te verwachten aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen: de gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis. Daarnaast dient de aanwezigheid van een vliegroute of foerageergebied van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis te worden onderzocht.

Het onderzoek naar kleine marterachtigen dient gericht te zijn op de aanwezigheid van rust- en verblijfplaatsen van de hermelijn en de wezel.

Het is aan te bevelen om werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren (globaal maart – augustus), om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecoloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen. Indien broedgevallen ten tijde van de werkzaamheden aanwezig zijn mogen deze niet worden verstoord of vernietigd.

In tabel 3 zijn de te verwachte beschermde soorten en onderzoeksperiodes weergegeven.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoeksperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	Binnen de periode maart t/m augustus
Grote vos	Voortplantingsplaatsen in populieren. Winterverblijfplaatsen	Maart, april, juni en juli December t/m februari
Kleine marterachtigen	Verblijfplaatsen / functioneel leefgebied	1 mei t/m 31 augustus
Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	1 juni t/m 15 juli
Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	15 augustus t/m 15 september
Vleermuizen	Winterverblijfplaatsen	1 december t/m 28 februari

7 LITERATUUR

BIJ12 (2017) Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument ruige dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 (2017) Kennisdocument rosse vleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, (2011) Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.

Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020) Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Internet

NDFF

www.gbif.org

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

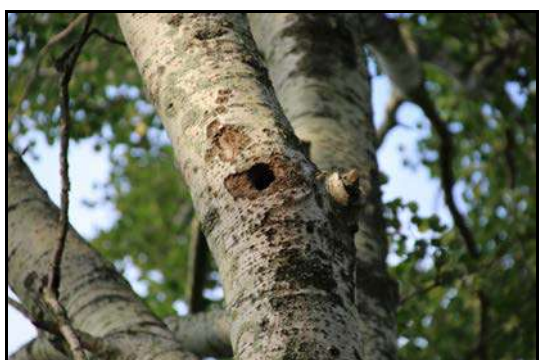
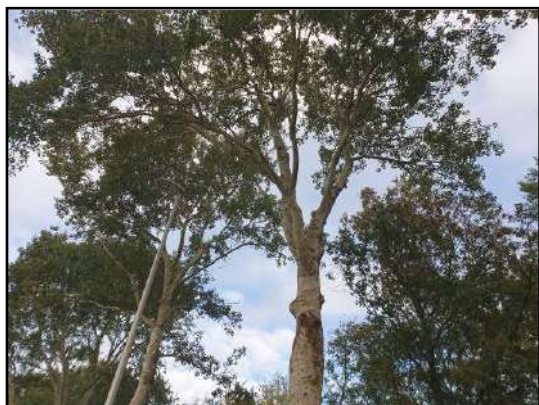
www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

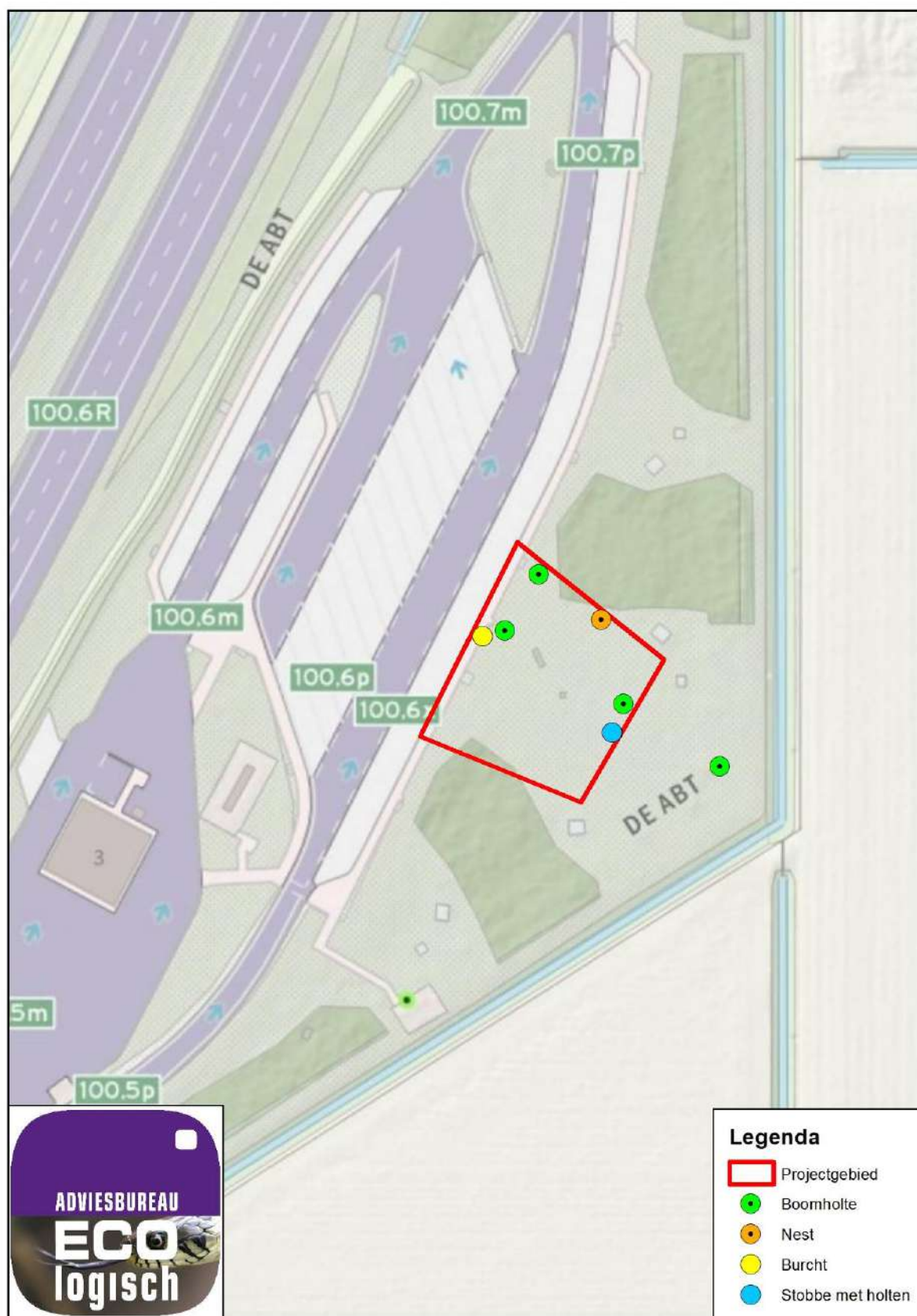
Tabel 4: Overzicht beschermde soorten in kilometerhok 173/515

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	meerkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	gevlekte glanslibel	Wnb A	< 5km
Ongewervelden	gevlekte witsnuitlibel	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	grote vos	Wnb A	< 5km
Ongewervelden	grote weerschijnvlinder	Wnb A	< 5km
Ongewervelden	kempense heidelibel	Wnb A	< 5km
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	tweekleurige vleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vogels	boerenwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 5km
Vogels	ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	huismus	Cat. 2	< 5km
Vogels	huiswaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 5km
Vogels	torenvalk	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 5km
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	haas ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	molmuis	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	otter	HR IV & Bern II	< 5km
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	steenmarter	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O.Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling

Bijlage 3: Potentiële verblijfplaatsen beschermde diersoorten

Bijlage 3 Nader ecologisch onderzoek

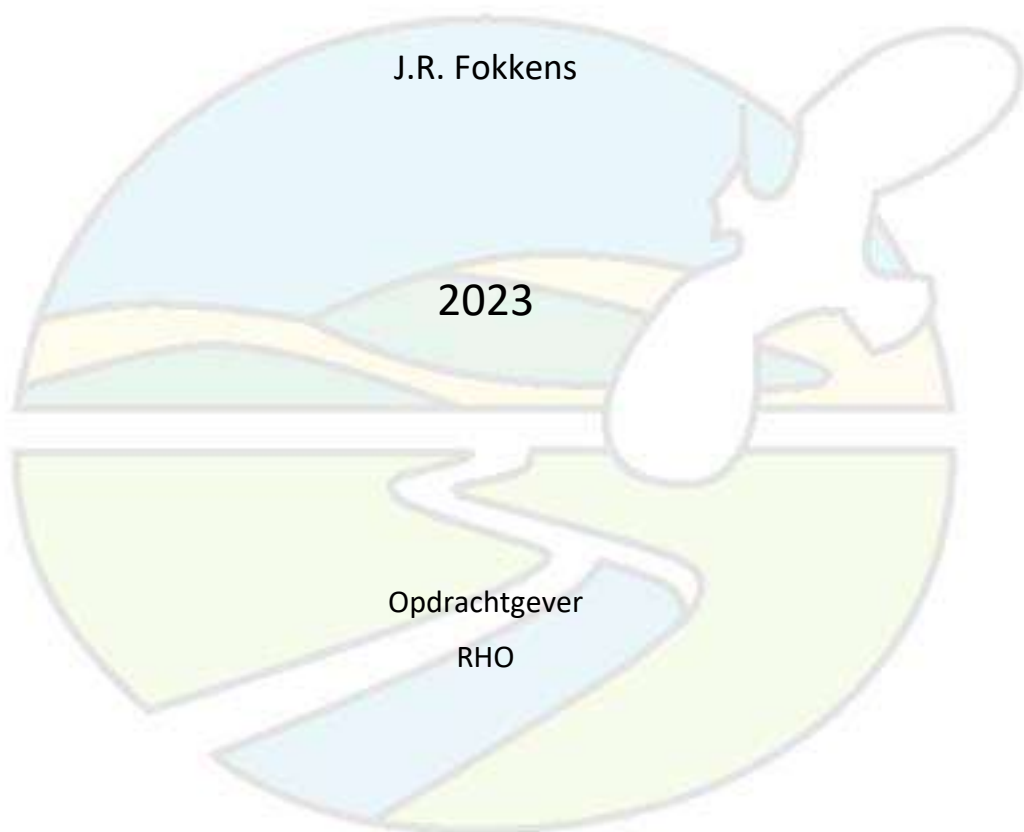
De Abt te Noordoostpolder

Inventarisatie beschermde soorten in het kader van de natuurwetgeving

De Abt te Noordoostpolder

Inventarisatie beschermde soorten in het kader van de
natuurwetgeving

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-rapport 2023-051

Datum	20 oktober 2023
Versie	v1

Gecontroleerd door: R. de Beer

De onderstaande toetsing is gebaseerd op de plannen zoals aangegeven door de opdrachtgever. Bij wijziging van plannen, werkperioden, of werkwijzen kunnen andere conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de effecten op beschermde soorten van toepassing zijn.

De bevindingen die zijn beschreven in onderliggende ecologische beoordeling worden over het algemeen gedurende een periode van drie jaar na de verschijningsdatum van dit rapport als geldend gezien, mits omstandigheden in het beschreven gebied niet te sterk zijn gewijzigd.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G

2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding tot het onderzoek	5
1.2	Doel van het onderzoek.....	6
1.3	Ligging van het plangebied	6
1.4	Geplande werkzaamheden	6
1.5	Leeswijzer	6
2	Methode	8
2.1	Grondgebonden zoogdieren.....	8
2.1.1	Kleine marterachtigen.....	8
2.2	Holtescan	11
2.2.1	Voorscan.....	11
2.2.2	Vervolgscan	11
2.3	Vleermuizen	12
2.3.1	Veldbezoeken	13
2.4	Overige beschermde soorten	16
2.4.1	Grote vos	16
3	Resultaten grondgebonden zoogdieren	18
3.1	Bunzing, Wezel en Hermelijn.....	18
3.2	Overige (zoog)dieren	18
4	Resultaten vleermuizen	20
4.1	Gewone dwergvleermuis.....	20
4.2	Ruige dwergvleermuis	22
5	Resultaten overige beschermde dieren	23
5.1	Grote vos (dagvlinder)	23
6	Effectbeoordeling en maatregelen	24
6.1	Grondgebonden zoogdieren.....	24
6.2	Vleermuizen	24
6.3	Overige beschermde dieren	25
6.4	Overige broedvogels.....	25

7	Conclusies en aanbevelingen	26
8	Aanbevolen en geraadpleegde literatuur	28
9	Bijlagen	30

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

Er bestaan plannen een perceel in Nagele, liggend in de gemeente Noordoostpolder, in de provincie Flevoland, her in te richten. Het kappen van bomen maakt onderdeel uit van het plan.

Het is mogelijk dat beschermde, niet vrijgestelde, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen of beschermde, niet vrijgestelde insecten of verblijven in de bosschages en de te kappen bomen. Ook is het mogelijk dat deze soorten het plangebied gebruiken als onderdeel van hun leefgebied. Deze potentie is aangegeven in een eerder uitgevoerde 'ecologische quickscan' (KRAMER, 2022).

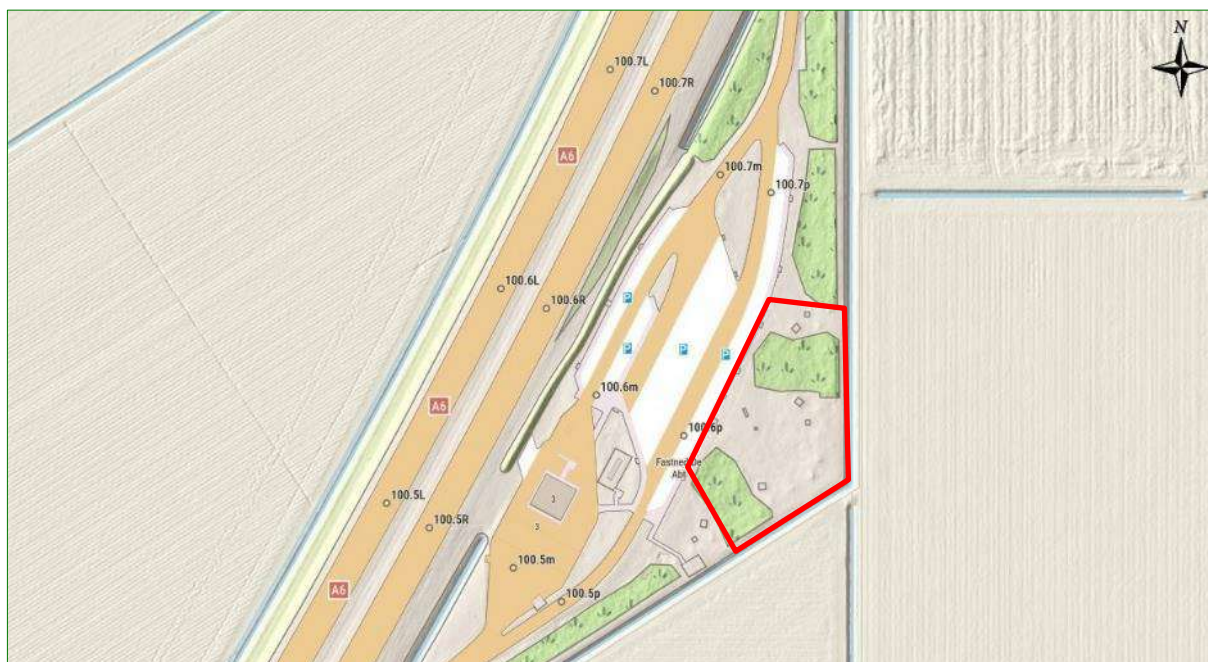
Om dit nader te onderzoeken heeft RHO opdracht gegeven aan ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot een inventarisatie uit te voeren naar deze soorten.

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode maart-september 2023. De inventarisatie is uitgevoerd door medewerkers van bureau Van der Goes en Groot.

Dit rapport doet verslag van het onderzoek.

Figuur 1.

De ligging van het plangebied (rood omlijnd).

1.2 Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het voorkomen en de verspreiding van vleermuizen, kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn, Wezel) en andere soorten (Grote vos, een soort dagvlinder) binnen het plangebied.

1.3 Ligging van het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het plangebied aangegeven.

Het plangebied betreft een terrein met grotendeels grasveld, enkele bosschages en diverse bomen zoals berk en populier. Het plangebied bevindt zich bij een tankstation langs de A6 tussen Lelystad en Emmeloord.

Oostelijk van het plangebied liggen akkerlanden en ten westen loopt de snelweg A6.

1.4 Geplande werkzaamheden

Er worden enkele bomen gekapt binnen het plangebied. Hier zullen extra parkeergelegenheden worden geplaatst met oplaadstations voor elektrische auto's.

De ecologisch gevoelige werkzaamheden zullen bestaan uit het verwijderen van de vegetatieve toplaag, het vergraven van de bodem, het opbrengen van grond en het kappen en rooien van bomen en struiken. Hierbij kunnen holtes die mogelijk in gebruik zijn bij vogels en/of vleermuizen, tijdelijk geopend worden of verdwijnen.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden kan daarnaast door geluid, trillingen, licht en verandering van microklimaat, verstoring optreden van (beschermde) soorten.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode van het onderzoek beschreven.

In hoofdstuk 3-5 worden de resultaten beschreven en wordt aangegeven welke soorten zijn aangetroffen binnen en eventueel nabij het plangebied.

In hoofdstuk 6 wordt ingeschat in hoeverre deze soorten negatieve effecten kunnen ondervinden door de uit te voeren werkzaamheden welke specifieke maatregelen eventueel noodzakelijk zijn en of een ontheffing van de Wnb noodzakelijk is.

Ten slotte bevat hoofdstuk 7 de conclusies met noodzakelijke vervolgstappen. Indien van toepassing worden aanbevelingen gedaan.

Hoofdstuk 8 tenslotte, geeft een overzicht van de gebruikte literatuur. In de bijlages is aanvullende informatie opgenomen over

de geldende wetgeving en de gebruikelijke procedures bij een vergunnings- en/of ontheffingsaanvraag. Eventueel zijn (indien relevant) verspreidingskaarten opgenomen.

2 Methode

2.1 Grondgebonden zoogdieren

Alleen grondgebonden soorten zoogdieren die onder de Wet natuurbescherming zijn beschermd, zonder (provinciale) vrijstelling, zijn geïnterviewd tijdens het onderzoek. Het betreft in dit geval de Bunzing, Wezel en Hermelijn.

Tijdens de inventarisatie is ook gelet op eventueel andere beschermde soorten. Alle waarnemingen en de locaties van geplaatste onderzoeksmaterialen zijn op locatie gekarteerd met behulp van een veldtablet.

2.1.1 Kleine marterachtigen

Tijdens de inventarisatie is de aanwezigheid van kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn en Wezel) en de bijbehorende gebruiksfuncties van deze soorten binnen het plangebied onderzocht. Bij het onderzoek zijn ook alle waarnemingen van andere (zoog)dieren op de camera's genoteerd.

Het onderzoek is uitgevoerd conform het document WEZEL, HERMELIJN EN BUNZING BESCHERMD IN NOORD-HOLLAND. Dit document opgesteld door de provincie Noord-Holland, is een handreiking voor het uitvoeren van onderzoek naar kleine marterachtigen.

Om een beeld te krijgen van de aanwezigheid en de verspreiding van de kleine marterachtigen binnen het plangebied is bij de inventarisatie gebruik gemaakt van verschillende onderzoeksmethoden. In totaal is één cameraval, één struikrover en zijn zes sporenbuizen gebruikt bij dit onderzoek.

In totaal zijn er drie bezoeken afgelegd aan het plangebied. De bezoeken zijn uitgevoerd op 5 en 23 mei 2023 en op 2 juni 2023, zie Tabel 1.

Tijdens het eerste bezoek worden de onderzoeksmaterialen uitgezet. Op basis van de inrichting van het plangebied wordt in het veld bepaald welke locaties de hoogste trefkans hebben voor het vaststellen van de betreffende soorten. Hierbij wordt gelet op de aanwezige geschikte biotopen, foerageergebieden, lijnvormige structuren als watergangen, takkenrillen en randen van bosschages, passagepunten (wissels) en plaatsen met veel dekking. Het is mogelijk dat bij het uitzetten een passage over water of lastig te doorkruisen biotoop is gecreëerd en voorzien van camera om waarnemingen te doen. Bij het uitzetten van het materiaal wordt daarnaast ook altijd lokvoer geplaatst, zoals sardientjes uit blik.

De cameraval, struikrover en sporenbuizen worden over het hele gebied verspreid geplaatst. Een kaart met de exacte locaties van de

uitgezette onderzoeksmaterialen in het plangebied is opgenomen in Bijlage 1.

Er werden in totaal één camera, één Struikrover en acht sporenbuizen gebruikt.

Tijdens een tweede bezoek worden de onderzoeksmaterialen gecontroleerd op functionaliteit. Hierbij worden (indien nodig) sporenbuizen voorzien worden van nieuw sporenpapier en worden batterijen en geheugenkaartjes van de camera vervangen. Eventueel kan er bij dit bezoek ingegrepen worden als de camera scheef hangt of de sensor te vaak los geactiveerd wordt door bijvoorbeeld zonlicht, schaduwen of bewegende vegetatie.

Bij de derde ronde wordt het onderzoeksmateriaal opgehaald, waarna het beeldmateriaal en de prentenplaten tijdens een bureaustudie geanalyseerd worden. Het materiaal heeft in totaal 29 dagen uitgestaan in het veld.

Tijdens alle veldbezoeken in het plangebied is daarnaast gericht gezocht naar sporen die duiden op de aanwezigheid van marterachtigen zoals prenten, prooiresten, uitwerpselen en latrines. Met deze aanvullende waarnemingen kan mogelijk een beter beeld worden verkregen van de aanwezigheid en het terreingebruik door marterachtigen.

Bij het onderzoek is geen gebruik gemaakt van mostela's omdat struikrovers een beter beeld kunnen geven van alle genoemde soorten. Mostela's zijn alleen geschikt voor het vaststellen van Hermelijn en Wezel, waardoor de trefkans op Bunzing lager wordt.

Op de volgende pagina wordt kort de werking van de verschillende onderzoeksmaterialen en bijbehorende methodes toegelicht.

Tabel 1.
Overzicht bezoeken rondes inventarisatie kleine marterachtigen.

Bezoek/ Datum	Opzet
1 5 mei	uitzet materialen
2 23 mei	controle
3 2 juni	ophalen materialen

Cameravallen

De cameravallen zijn voorzien van een sensor die reageert op een combinatie van warmte en beweging. Als er een endotherm dier, (zoogdier of vogel) voor de camera beweegt, begint deze met opnemen. Bij weinig licht schakelen de cameravallen automatisch over op een infraroodfunctie. De cameravallen maken geen geluid bij het opnemen en de infrarode lampjes zijn niet waarneembaar voor dieren, waardoor deze niet afgeschrikt kunnen worden. De dieren blijven zich daarom natuurlijk gedragen.

Na minimaal vier weken worden de camera's verwijderd en worden de geheugenkaartjes uitgelezen. Het is ook mogelijk dat hiermee andere (zoog)dieren worden opgemerkt.

Mostela

De mostela is een houten kast, specifiek bedoeld voor marters en bestaat uit een combinatie is een sporenbuis en een cameraval.

Mostela met opgetild deksel (linksboven), cameraval in het veld (rechtsboven), een sporenbuis in het veld (linksonder) en een struikrover (rechtsonder) (archieffoto's G&G).

De camera detecteert een kleine marterachtige wanneer deze door de buis van de mostela loopt en legt dit vast op beeld. Bij een mostela wordt een kleine marterachtige altijd van de zijkant in beeld gebracht. Op deze manier kan in vrijwel alle gevallen met zekerheid worden vastgesteld of de marter een Wezel of een Hermelijn betreft. Door enkel het verzamelen van prenten is dit in de meeste gevallen niet mogelijk.

Struikrover

De struikrover is een korte PVC buis waarin een cameraval bevestigd is. In de buis wordt lokvoer geplaatst. Struikrovers kunnen beter verstopt worden dan reguliere cameravallen. Daarnaast neemt de camera van een struikrover minder verstoring waar en wordt het dier gedwongen om de buis in te gaan om bij het lokvoer te komen, waardoor het dier duidelijker op de camera wordt vastgelegd.

Sporenbuizen

De sporenbuizen zijn gemaakt van PVC buizen en beschikken over een diameter van 8 tot 10 centimeter. In de sporenbuis ligt een plankje. Aan weersijden van het plankje wordt wit sporenpapier bevestigd. In het midden bevindt zich een stempelkussen met inkt. Als de dieren door de buis lopen is dit vervolgens zichtbaar op het papier. De sporenbuizen zijn vooral bedoeld voor het vaststellen van Wezel of Hermelijn.

2.2 Holtescan

2.2.1 Voorscan

Het plangebied is op 17 februari 2023, voordat bomen bebladerd raken, met behulp van een verrekijker geïnventariseerd op mogelijk diepere holtes die geschikt zouden kunnen zijn voor boom bewonende vleermuizen of andere beschermde soorten (overwinterende Grote vos, een soort dagvlinder).

2.2.2 Vervolgscan

De op het oog aangetroffen mogelijk geschikte, diepere holtes zijn ingemeten met GPS en dezelfde dag nader onderzocht. Ook eventuele activiteit, sporen of aanwezigheid van vleermuizen of andere soorten is uiteraard genoteerd. Zie bijlage 3 voor de locaties van de holtes.

Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van klimuitrusting, ladder, endoscoop, (warmtebeeld)camera en sondestok.

De holtes werden van binnen geïnspecteerd waarbij bepaald werd hoe diep de holtes waren, hoe de plaatsing in de boom is (windrichting, beschutting, hoogte, valruimte, inrot naar boven en dergelijke) en of er sprake is van droge of inwaterende

omstandigheden. Voor zover mogelijk werd de aanwezigheid van sporen in de holte bepaald.

Omdat verschillende holtes tijdens de vervolgsan niet voldoende inspecteerbaar bleken, is besloten verder onderzoek naar boom bewonende vleermuizen en overwinterende Grote vos (een soort dagvlinder) uit te voeren, zie §2.3 en §2.4.

De holtes zijn onder andere met klimtuig bezocht om nader te inspecteren.

2.3 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn beschermd krachtens de Wet natuurbescherming onder het regime van de Habitatrictlijn.

Het doel van het onderzoek is de aanwezigheid en verspreiding van vleermuizen in het plangebied in kaart te brengen. Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van richtlijnen uit het protocol voor vleermuisinventarisaties, opgesteld door het Vleermuisvakberaad (VLEERMUISVAKBERAAD, 2021).

Voorafgaand aan het onderzoek is op grond van de eerder uitgevoerde ecologische quickscan en de aanwezige biotopen nagegaan welke soorten vleermuizen redelijkerwijs of mogelijk te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied.

Gezien de beperkte potentie van de holtes en het ontbreken van sporen tijdens holtescan, is het onderzoek met name gericht op de algemenere Ruige dwergvleermuis. Met name paarverblijf van deze soort is niet uit te sluiten in de aangetroffen holtes. Tijdens de voorjaarsrondes is met name terreingebruik onderzocht.

Uiteraard is tijdens het onderzoek ook gelet op aanwezigheid van andere (boombewonende) soorten vleermuizen in het plangebied. Bij het aantreffen van 'bijzondere' soorten zoals Meervleermuis, Watervleermuis, grootoorvleermuis, Baardvleermuis, welke mogelijk verblijvend aanwezig zijn binnen het plangebied, worden het aantal bezoeken en/of rondetijden aangepast op het protocol voor de desbetreffende soort.

2.3.1 Veldbezoeken

Door middel van veldonderzoek zijn de aanwezigheid en verspreiding van vleermuizen in het plangebied onderzocht. Er zijn in totaal vijf rondes uitgevoerd in de periode mei tot en met september 2023. Het aantal rondes is op voorhand, op grond van potentie van verwachte soorten en gebruiksfuncties bepaald.

Het plangebied kan door vleermuizen op verschillende manieren worden gebruikt, bijvoorbeeld als verblijfplaats, als (onderdeel van) een vliegroute of als foerageergebied. Deze gebiedsfuncties zijn tijdens het veldwerk onderzocht.

Tijdens de quickscan en de holtescan zijn de relevante elementen, zoals (randen van) opgaande begroeiing, wateren, lijnvormige structuren en luwe en donkere terreindelen in beeld gebracht. Daarnaast zijn de aanwezige bomen grotendeels volledig geïnspecteerd op aanwezigheid van gaten, holtes, kieren en spleten.

Tijdens alle bezoeken aan het plangebied is met behulp van een sterke zaklamp bij geschikte en bereikbare delen binnen het plangebied gezocht naar sporen van verblijvende vleermuizen, zoals vraatsporen, keutels op gevelmuren en verhardingen en poepstrepen bij opvallende holtes en spleten.

Daarnaast is tijdens alle bezoeken van het onderzoek gekeken naar de aanwezigheid van vliegroutes en foerageergebieden in het plangebied. Deze gebruiksfuncties zijn vooral te verwachten in luwe terreindelen van het plangebied en langs lijnvormige landschapselementen.

Bij het bepalen en vaststellen van soorten, aantallen en terreingebruik van vleermuizen wordt gebruik gemaakt van batdetectors (Pettersson 240x, Echo Meter Touch Pro). Op de onderzoekslocatie was altijd visuele- en audioweergave van de opgevangen pulsen mogelijk en er was altijd de mogelijkheid geluiden en/of pulsen op te nemen met opnameapparatuur (Echo Meter Touch Pro).

Tijdens het onderzoek werd tevens gebruik gemaakt van warmtebeeld-apparatuur (Lahoux Spotter Elite 35V). Hiermee kunnen vliegpatronen van baltsende, foeragerende en langsvliegende vleermuizen beter in beeld gebracht worden. Ook kunnen de aanwezige aantallen nauwkeuriger worden ingeschat en kan in volledige donkere situaties zwermactiviteit, late uitvliegers en terugvliegende dieren naar verblijfplaatsen worden opgemerkt zonder dat hier licht voor nodig is. Hierdoor wordt onnodige verstoring van vleermuizen en omwonenden voorkomen.

De eerste drie kraam- en zomerrondes (KZ1 t/m KZ3) aan het begin van de zomer, zijn met name gericht geweest op het in kaart brengen van zwermactiviteit bij kraam- of zomerverblijven en in- en uitvliegende dieren. Zwermactiviteit treedt met name op aan het einde van de nacht en wordt onderzocht door op kansrijke plekken te posten en/of door in een laag tempo door het plangebied te surveilleren. Bij een avondbezoek wordt gepost op kansrijke plekken (uitvlieglocaties).

De laatste twee rondes (P1 en P2) zijn vooral gericht geweest op het vaststellen van paarverblijven en baltsactiviteit. De P1 ronde (begin september) is om middernacht gelopen om baltsactiviteit van Ruige dwergvleermuis later in de nacht in beeld te brengen. De P1 ronde is tevens laat ingezet om middernachtelijke zwermactiviteit van Gewone dwergvleermuis vast te kunnen stellen. Deze zwermactiviteit vormt een sterke aanwijzing voor de aanwezigheid van een winterverblijf.

Tabel 2.

Overzicht van de veldbezoeken ten behoeve van het vleermuisonderzoek in het plangebied per ronde ("KZ" = kraamkolonie- en zomerverblijfronde en "P" = paarverblijfronde).

Ronde/ Datum	Tijd	Duur	Weersomstandigheden	Opzet
KZ1 25 mei	21:45-00:00	2:15 uur	Droog, bewolking 4/8, wind NO-1, 13 °C	avondbezoek kraamkolonies, zomerverblijven, terreingebruik
KZ2 26 juni	22:00-00:30	2:30 uur	Droog, bewolking 4/8, wind W-2, 20 °C	avondbezoek kraamkolonies, zomerverblijven, terreingebruik
KZ3 18 juli	03:30-05:30	2 uur	Droog, bewolking 0/8, wind ZW-2, 13 °C	ochtendbezoek kraamkolonies, zomerverblijven, terreingebruik
P1 2 sept	00:00-02:00	2 uur	Droog, bewolking 8/8, wind NO-1, 15 °C	middernacht paarverblijven, zwermactiviteit, terreingebruik
P2 15 sept	21:30-23:30	2 uur	Droog, bewolking 0/8, wind ZO-2, 15 °C	avondbezoek paarverblijven, zwermactiviteit, terreingebruik

Vanwege de geringe grootte van het plangebied, het goede overzicht op de bomen en het beperkte aantal potentieel geschikte plekken en de positie daarvan voor met name verblijfsgebruik van vleermuizen, is het onderzoek uitgevoerd door één person.

In het najaar is het niet noodzakelijk vanaf vaste punten het snelle uitvliegen van vleermuizen te volgen en is het onderzoek gericht op langduriger aanwezige sociaal roepende, uit (paar)verblijf roepende, baltsende of zwermende vleermuizen waarbij een minder hoge inspanning voldoet.

Tijdens de veldbezoeken was geen sprake van substantiële neerslag en werd er niet geïnventariseerd bij een windkracht hoger dan 4 Bft of bij temperaturen lager dan 8 °C.

Een overzicht met de datums, rondetijden, weersomstandigheden en de onderzoekopzet van de uitgevoerde onderzoeksrondes wordt weergegeven in Tabel 2.

Nachtelijk onderzoek naar vleermuizen met behulp van een batdetector (archieffoto G&G)

2.4 Overige beschermde soorten

Het doel van dit onderzoek was inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten insecten en hun voortplantingslocaties.

In het plangebied word Grote vos (dagvlinder) verwacht.

Voor andere relevante soorten zijn geen recente waarnemingen bekend uit de omgeving van het plangebied en ontbreekt geschikt leefgebied. Tijdens de inventarisatie is ook de directe omgeving van het plangebied meegenomen en is uiteraard ook gelet op eventueel andere aanwezige beschermde insecten.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de *Handleiding landelijke meetnetten vlinders, libellen en nachtvlinders* (Vlinderstichting, 2018).

Alle waarnemingen en zijn op locatie gekarteerd.

2.4.1 Grote vos

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode waarin de Grote vos actief is, van maart tot en met juni. Er zijn drie veldbezoeken uitgevoerd op 11 april, 5 mei en 23 juni 2023, bij zonnig weer met relatief hoge temperatuur en weinig wind (zie Tabel 3).

Om de soort uit te sluiten zijn twee rondes onder gunstige omstandigheden in de maanden maart en juni voldoende. Omdat de Grote vos mogelijk in holtes overwinterd is er ook een holtescan uitgevoerd (zie hoofdstuk 4).

Dagvlinders zijn voornamelijk actief onder zonnige en warme omstandigheden. Hierbij zijn vooral ochtendbezoeken belangrijk omdat de dieren enige tijd nodig hebben voordat de lichaams-temperatuur optimaal is om te vliegen. In de opwarmperiode vluchten ze minder snel en zijn dan relatief makkelijk waar te nemen.

Tabel 3.

Bezoekdatums, onderzoeksmethode en weersomstandigheden tijdens het onderzoek naar Grote vos.

Ronde	Datum	Tijd/Type onderzoek	Weersomstandigheden (Wind (bft)/temp/neerslag/bewolking)
1	11 april 2023	15:00-17:00/terreinonderzoek	W3/14 °C/droog/3
2	5 mei 2023	11:00-12:30/terreinonderzoek	ZW3/19 °C/droog/1
3	23 juni 2023	10:00-11:30/terreinonderzoek	NW1/20 °C/droog/1

De grote vos houdt een winterslaap en kruipt weg tussen takkenbossen, openhaardhoutstapels, boomholtes en andere beschutte plekken. Ze worden ook in de zomer (juni-augustus) op zonnige en niet te koude momenten, nog wel gezien, maar de grootste trefkans ligt in het voorjaar.

Vanaf maart worden de grote vossen actief en dan zijn ze vrij opvallend. Ze zijn regelmatig aanwezig op boomstammen of andere min of meer kale plekken. Ook drinkend aan boomsap op de eerste bloeiende wilgen worden ze waargenomen. Ze zijn in het voorjaar redelijk honkvast en kunnen dagen achtereen op min of meer dezelfde plek worden aangetroffen.

Het is erg belangrijk dat men zich tijdens de inventarisatie rustig beweegt, tegen de zonrichting in loopt en de omgeving afzoekt op zon beschenen plaatsen. Hierbij moet minstens op een afstand van ruim vijf meter de veldsituatie ingeschat worden. Zoals eerder besproken speelt de omgevingstemperatuur een belangrijke rol bij het vluchtgedrag.

Het duidelijkste verschil tussen de Kleine vos (links) en de Grote vos (rechts) is het aantal stippen op de voorvleugel. De Kleine vos heeft er daar drie, de Grote vos vier, in de vorm van het atoomteken (Bron: Kars Veling).

3 Resultaten grondgebonden zoogdieren

3.1 Bunzing, Wezel en Hermelijn

In het plangebied zijn geen kleine marterachtigen (Wezel, Hermelijn en Bunzing) of andere beschermde, niet vrijgestelde, grondgebonden zoogdiersoorten vastgelegd. In het plangebied zijn vaak mensen aanwezig wat de nodige rust wegneemt. Daarnaast is er weinig uitwijkmogelijkheid vanwege de drukke snelweg ten noordwesten en de open weilanden ten zuidoosten.

Op het sporen papier van de sporenbuizen zijn alleen prenten van muizen aanwezig. Er zijn geen prenten van kleine marterachtigen aangetroffen.

3.2 Overige (zoog)dieren

Op de cameravallen en bij de struikrovers zijn verschillende diersoorten vastgelegd, zie Tabel 4. Per diersoort wordt het aantal vastgestelde waarnemingen genoteerd. Het aantal waarnemingen geeft enkel een indicatie over de activiteit van de soort binnen plangebied. Het aantal waarnemingen geeft geen indicatie over het aantal individuen van de soorten binnen het plangebied omdat de kans bestaat op dubbeltellingen.

Tabel 4.

Tabel met vastgelegde soorten tijdens het onderzoek. Het getal geeft het aantal geschoten foto's van de soort aan.

Soort/soortgroep	Aantal waarnemingen
Zoogdieren	
Bosmuis	11
Bruine rat	14
Egel	2
Vogels	
Merel	3
Heggenmus	2
Zwartkop	1
Ekster	1
Roodborst	2
Overig	
Mens	3
Hond	5
Huiskat	2

Enkele waarnemingen van overige dieren, vastgelegd door de cameravallen. HuisKat, Zwartkop, Bosmuis, Bruine rat, Heggenmus, Bruine rat (Van boven naar onder en links naar rechts).

4 Resultaten vleermuizen

In het plangebied zijn twee soorten vleermuizen vastgesteld. In Tabel 5 worden de soorten en bijbehorende indicatie van de aantallen en gebruiksfuncties weergegeven.

De relevante verspreidingskaarten van de aangetroffen vleermuizen staan in Bijlage 1.

Er werden langsvliegende, foeragerende exemplaren en baltsende vleermuizen waargenomen. Tevens werden een paarverblijf binnen het plangebied en een paarverblijf net buiten het plangebied van de Ruige dwergvleermuis waargenomen.

Per soort wordt hieronder het voorkomen van de aangetroffen vleermuizen in het plangebied kort toegelicht en wordt de leefwijze van de waargenomen vleermuizen in Nederland geschetst.

Tabel 5.

Vastgestelde soorten vleermuizen met bijbehorende indicatie van de aantallen en gebruiksfuncties in het plangebied (pv = paarverblijf).

Soort	Aantal (indicatie)	Aantal verblijven	Foeragerend	Vliegroute
Gewone dwergvleermuis	enkele	geen	ja	nee
Ruige dwergvleermuis	enkele	1 pv1	ja	nee

4.1 Gewone dwergvleermuis

In het plangebied werd de Gewone dwergvleermuis in alle terreindelen verspreid aangetroffen. De dichtheden en aantallen vleermuizen lagen meestal laag.

De omliggende begroeiing in en net buiten het plangebied werd gedurende de onderzoeksperiode regelmatig gebruikt door foeragerende vleermuizen. Soms waren dieren langere tijd aanwezig.

De dieren werden ook jagend rondom de bomen en het tankstation waargenomen. Gezien de mogelijkheden om te foerageren buiten het plangebied en de grootte van het plangebied ten opzichte van (geschiktere) gebieden daarbuiten, is het plangebied wat betreft foerageergebied geen 'essentieel' deel van het leefgebied van Gewone dwergvleermuizen.

Er werden geen bijzondere gerichte verplaatsingen opgemerkt van Gewone dwergvleermuizen die zouden kunnen wijzen op een belangrijke vliegroute.

Gedurende de latere rondes van het onderzoek werd enkele malen een Gewone dwergvleermuis waargenomen die tijdens het foerageren sociale geluiden lieten horen. De vleermuis vloog rond in het plangebied en directe omgeving zonder het vertonen van verblijfgerichte gedragingen zoals het aantikken rond potentieel geschikte verblijfplaatsen of herhaaldelijk rond bebouwing vliegen, vaak in strakke, rechte lijnen. Er was geen sprake van langdurige aanwezigheid van baltsende vleermuizen met aanhoudend rond of bij bomen vliegende dieren of holtegerichte activiteit (aantikken, gericht zwenken enzovoorts).

De Gewone dwergvleermuis is vrijwel geheel gebouw bewonend. Omdat bebouwing ontbreekt binnen het plangebied, wordt verondersteld dat de vleermuizen werden aangetrokken door de baltslocaties vanwege de gunstige foerageermogelijkheden. Op de baltslocaties was sprake van opgaande begroeiing, lantaarnpalen en er waren luwere terreindelen aanwezig. Het is gebruikelijk dat (Gewone) dwergvleermuizen later in het jaar zeer frequent sociale geluiden tijdens foerageeractiviteit laten horen. Mogelijk worden hiermee aanwezige vrouwtjes gelokt naar verblijven elders.

Algemeen

De Gewone dwergvleermuis is de meest verspreide en talrijkste vleermuissoort in Nederland. Deze soort wordt beschouwd als hoofdzakelijk gebouw bewonend. Gedurende het hele jaar worden vooral van buiten toegankelijke spouwmuren en besloten ruimtes achter betimmeringen en daklijsten gebruikt.

Nachtelijk zwermgedrag rond een verblijfplaats in voorjaar en zomer duidt op de aanwezigheid van (kraam)kolonies.

Door de verborgen leefwijze gedurende de winterperiode zijn overwinterende dieren, die zich dan meestal in kleinere groepen ophouden, vaak onvindbaar. Een sterke aanwijzing voor dergelijke winterverblijven is het voorkomen van zogenaamde middernacht-zwermactiviteit in de periode half juli – augustus.

Daarnaast is gedurende de baltsperiode in de nazomer en herfst sprake van paargezelschappen die rond paarverblijfplaatsen kunnen worden waargenomen. Baltsende mannetjes worden ook vaak vliegend waargenomen en zijn dan vaak niet direct aan een paarverblijfplaats te koppelen.

Foerageergebieden bevinden zich overwegend in besloten tot halfopen landschap binnen enkele kilometers van de (zomer)-verblijven. Het foerageergebied wordt via vaste en veelal beschutte vliegroutes bereikt, zoals bomenlanen, boszomen en watergangen.

4.2 Ruige dwergvleermuis

In het plangebied werd de Ruige dwergvleermuis enkele malen aangetroffen. De soort werd foeragerend gezien. Ook werden er vanuit verblijf roepende mannetjes waargenomen.

Tijdens de vierde onderzoeksronde werd een baltsende Ruige dwergvleermuis aangetroffen in een boom binnen het plangebied in het oostelijke deel. Ook werd een baltsverblijf ontdekt net buiten het plangebied van een ander individueel mannetje. De vleermuis binnen het plangebied werd ontdekt met een sterk aanwezig geluid, welke vervaagde tijdens het lopen naar het andere verblijf net buiten het plangebied. Zie Bijlage 2 voor de exacte locaties van de baltsverblijven en de holtes.

Algemeen

De Ruige dwergvleermuis is in ons land jaarrond een algemeen verspreide soort, met name ten noorden van de grote rivieren. Het leefgebied is zeer divers, maar de grootste aantallen bevinden zich in bosrijk of parkachtig gebied. Ruige dwergvleermuizen gebruiken uiteenlopende (tijdelijke) verblijfplaatsen, zoals boomholten, bastspelen, nestkasten, spouwmuren, houtstapels en kelders. Hoewel de soort in ons land ook 's zomers verspreid wordt waargenomen, bevinden kraamkolonies zich vooral in Noord- en Oost-Europa (slechts één keer in ons land).

5 Resultaten overige beschermde dieren

5.1 Grote vos (dagvlinder)

In plangebied De Abt werd de Grote vos niet waargenomen. De soort werd zowel in overwintering niet waargenomen in de holtes (zover inspecteerbaar) maar er werden ook geen waarnemingen gedaan van territoriale vlinders, ei afzet of rupsen.

Omdat geen waarnemingen zijn verricht, wordt het plangebied niet gezien als essentieel gebied voor de soort.

Algemeen

In Nederland was de Grote vos een ernstig bedreigde soort, die recent echter sterk is toegenomen en nu als 'kwetsbaar' op de Rode Lijst staat. De soort is vooral te vinden in open bossen en oude boomgaarden, waar als waardplant de volgende loofbomen worden gebruikt: wilg, populier, iep en fruitbomen. In de laatste jaren is in Nederland ook voortplanting vastgesteld en in 2019 zijn op diverse plaatsen in Nederland rupsen gevonden (DE VLINDERSTICHTING, 2019d, 2020b).

6 Effectbeoordeling en maatregelen

De aanwezigheid van beschermde, niet vrijgestelde, grondgebonden zoogdiersoorten, vleermuizen of beschermde, niet vrijgestelde, insecten nabij en binnen het plangebied kan van invloed zijn op de verdere procedure. De effecten die kunnen optreden bij de geplande werkzaamheden worden beschreven. Voorts zal worden aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om effecten te voorkomen of te minimaliseren.

6.1 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn in het geheel geen kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn en Wezel) of andere beschermde, niet vrijgestelde, grondgebonden zoogdiersoorten vastgelegd. Er zijn geen negatieve effecten van de ingreep op kleine marterachtigen mogelijk.

In en rond het plangebied vaak mensen (met honden) aanwezig zodat noodzakelijke rust voor de dieren ontbreekt. Daarnaast zijn er veel huiskatten aanwezig binnen het plangebied. Huiskatten behoren tot één van de grootste vijanden van kleine marterachtigen.

Er dient ten alle tijden wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht (zie Bijlage 3.1.1). Voor aanvang van de werkzaamheden dient dekking biedende vegetatie kort gemaaid te worden en minimaal één dag te blijven liggen, zodat mogelijk aanwezige grondgebonden zoogdieren de kans krijgen het gebied te verlaten.

6.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Het aanwezige vaste verblijfplaats van Ruige dwergvleermuis binnen het plangebied zal door de werkzaamheden aan de bomen beschadigd en of vernield kunnen worden. Er is tijdelijke compensatie en permanente compensatie noodzakelijk. Er dient een ontheffing te worden aangevraagd waarbij in een op te stellen 'activiteitenplan' deze maatregelen worden uitgewerkt.

Foerageergebied

Het foerageergebied binnen het plangebied maakt slechts een klein deel uit van een veel groter foerageergebied en is geen 'essentieel' deel van het leefgebied. De vleermuizen kunnen derhalve uitwijken.

De aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied worden door de werkzaamheden, die beperkt zijn tot de bebouwing, niet in betekende mate beïnvloed.

6.3 Overige beschermde dieren

In het plangebied zijn in het geheel overige beschermde, niet vrijgestelde, diersoorten vastgelegd. Er zijn geen negatieve effecten van de ingreep op overige beschermde niet vrijgestelde diersoorten mogelijk. In en rond het plangebied vaak mensen (met honden) aanwezig zodat noodzakelijke rust voor de dieren ontbreekt.

Er dient ten alle tijden wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht (zie Bijlage 4.1.1). Voor aanvang van de werkzaamheden dient dekking biedende vegetatie kort gemaaid te worden en minimaal één dag te blijven liggen, zodat mogelijk aanwezige grondgebonden zoogdieren de kans krijgen het gebied te verlaten.

6.4 Overige broedvogels

In het plangebied zijn geen vogelsoorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen aanwezig. Er kunnen in het plangebied, in het broedseizoen, wél andere soorten broedvogels vestigen met niet-jaarrond beschermde nesten.

Dergelijke vogelnesten kunnen worden verstoord of vernield bij ecologisch gevoelige werkzaamheden zoals het rooien en kappen van struiken en bomen, diverse graafwerkzaamheden of het verwijderen van de vegetatieve toplaag.

Men dient deze activiteiten waarbij nesten verstoord of vernield kunnen worden daarom buiten het broedseizoen plaats te doen vinden, dus niet van grofweg 15 maart tot 15 juli. Deze periode is afhankelijk van bijvoorbeeld het weer en de betrokken soorten. Als onverhoopt buiten deze periode vogels broedend aanwezig zijn, dienen werkzaamheden plaatselijk te worden uitgesteld.

Wanneer toch in het broedseizoen gewerkt gaat worden is het mogelijk, voorafgaand aan het broedseizoen of voorafgaand aan de vestiging van broedvogels, het plangebied ongeschikt te maken als (nog) geen nesten aanwezig zijn.

7 Conclusies en aanbevelingen

Tijdens de inventarisatie zijn twee soorten vleermuizen aangetroffen (zie Tabel 6).

Tabel 6.

Aangetroffen beschermde soorten met vastgestelde gebruiksfuncties binnen het plangebied.

Soort					
Grondgebonden zoogdieren	Incidenteel aanwezig	Verblijf	Essentieel leefgebied		
Wezel	nee	nee	nee		
Hermelijn	nee	nee	nee		
Bunzing	nee	nee	nee		
Vleermuizen	Verblijf	Foerageergebied	Essentieel foerageergebied	Vliegroute	Essentieel vliegroute
Gewone dwergvleermuis	nee	ja	nee	nee	nee
Ruige dwergvleermuis	ja	ja	nee	nee	nee
Overige beschermde dieren	Aanwezig	Verblijf	Essentieel leefgebied		
Grote vos (dagvlinder)	nee	nee	nee		

Vogels:

- ♣ In het plangebied kunnen broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten voorkomen. Voor de verwachte aanwezige broedvogels dienen werkzaamheden waarbij nesten vernield of verstoord kunnen worden, buiten het broedseizoen plaats te vinden. Een ontheffing is voor broedvogels dan niet nodig. Het broedseizoen loopt ruwweg van half maart t/m half juli.

Grondgebonden zoogdieren:

- ♣ In het plangebied zijn geen kleine marterachtigen (Bunzing, Hermelijn en Wezel) of andere beschermde, niet vrijgestelde, grondgebonden zoogdiersoorten vastgelegd. Er zijn geen negatieve effecten van de ingreep op beschermde, niet vrijgestelde grondgebonden zoogdieren mogelijk.

Vleermuizen:

- ♣ In het plangebied is een paarverblijf van een vleermuis aangetroffen, namelijk van de Ruige dwergvleermuis. Indien werkzaamheden worden verricht aan de boom waarin verblijfplaats van vleermuizen zijn aangetroffen, dan dient een activiteitenplan (plan van aanpak) opgesteld te worden waarin mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven om negatieve effecten die kunnen optreden teniet te doen. Dit plan dient te worden ingediend in het kader van een WABO-procedure of in het kader van een ontheffingsaanvraag Wnb.
- ♣ Het in het onderzoek vastgestelde foerageergebied van vleermuizen binnen het plangebied maakt slechts een klein deel uit van een veel groter foerageergebied en betreft geen 'essentieel' deel van het leefgebied. De vleermuizen kunnen derhalve uitwijken.
- ♣ Voor overige aanwezige soorten geldt onverminderd de zorgplicht (zie Bijlage 3.1.1).
- ♣ Als daarnaast gewerkt wordt conform de gestelde beperkingen en restricties in de eerder uitgevoerde ecologische quickscan (KRAMER, 2022), worden bij uitvoer van de plannen geen belangrijke negatieve effecten verwacht voor beschermde soorten.

8

Aanbevolen en geraadpleegde literatuur

- BARATAUD, M., Y. TUPINIER, H. LIMPENS & A.C. BETAIN, 2015. *Acoustic Ecology of European Bats. Biotope editions, Publications scientifiques du muséum*. ISBN 9782366621440.
- BIJLSMA, R.G., HUSTINGS F. & C.J. CAMPHUYSEN, 2001. *Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2)*. GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- BRIGGS, B. & D. KING, 1998. *The Bat Detective. A fieldguide for bat detection*. Stag Electronics, West Sussex.
- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. 3^e herziene druk. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- DIETZ, C., A. KIEFFER, 2017. *Veldgids Vleermuizen van Europa*. KNNV Uitgeverij. Zeist.
- DIJK A.J. VAN & A. BOELE, 2011. *Handleiding SOVON Broedvogel-onderzoek*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- GRIMMBERGER, E., 2001. *Gids van de Vleermuizen van Europa*. Tirion uitgevers B.V., Baarn.
- HUSTINGS F., BORGGREVE C., VAN TURNHOUT C. & THISSEN J. 2004. *Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria*. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- KRAMER, L.E., *Verzorgingsplaats De Abt te Noordoostpolder. Toetsing in het kader van de natuurwetgeving*. Projectcode RANA22B6. Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. Leimuiden
- KWAK, R. VAN, BEUSEKOM, R. VAN, FOPPEN, R., LOUWE KOOIJMANS, J. & DE PATER, K. 2018. *Bedreigde vogels van Nederland. Vogels van de Rode Lijst in hun leefgebied*. KNNV uitgeverij, Zeist.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SIERDSEMA, HENK, 1995. *Broedvogels en beheer. Het gebruik van broedvogelgegevens in het beheer van bos- en natuurterreinen*. SOVON-onderzoeksrapport 1995/04. Staatsbosbeheerrapport 1995-1.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

VLEERMUISVAKBERAAD NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING, 2021. *Vleermuisprotocol 2021*, januari 2021.
www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

WISMEIJER, H., 2002. *Zoogdieren van Europa*. ANWB bv/ TIRION Uitgevers bv, Baarn.

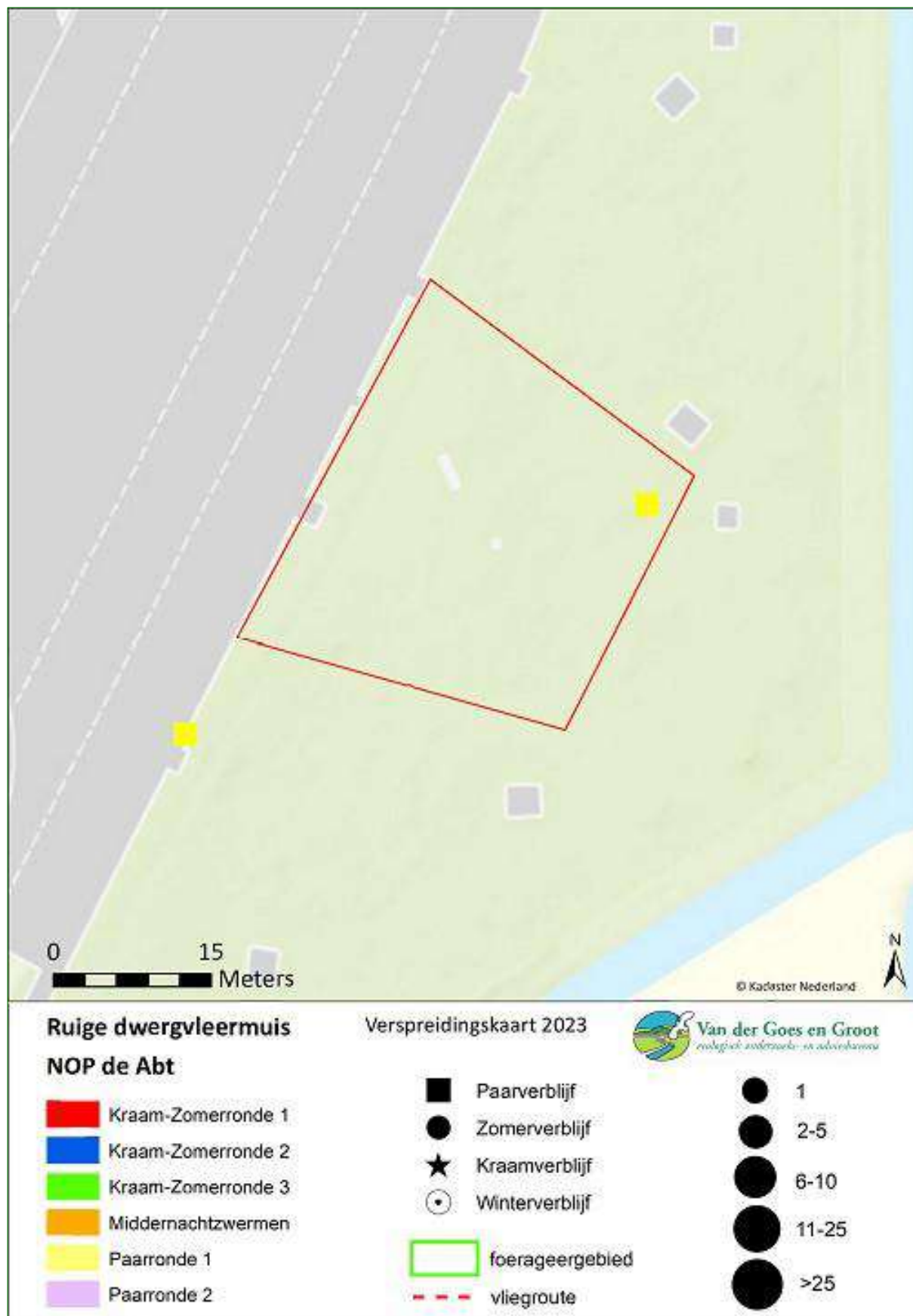
9 Bijlagen

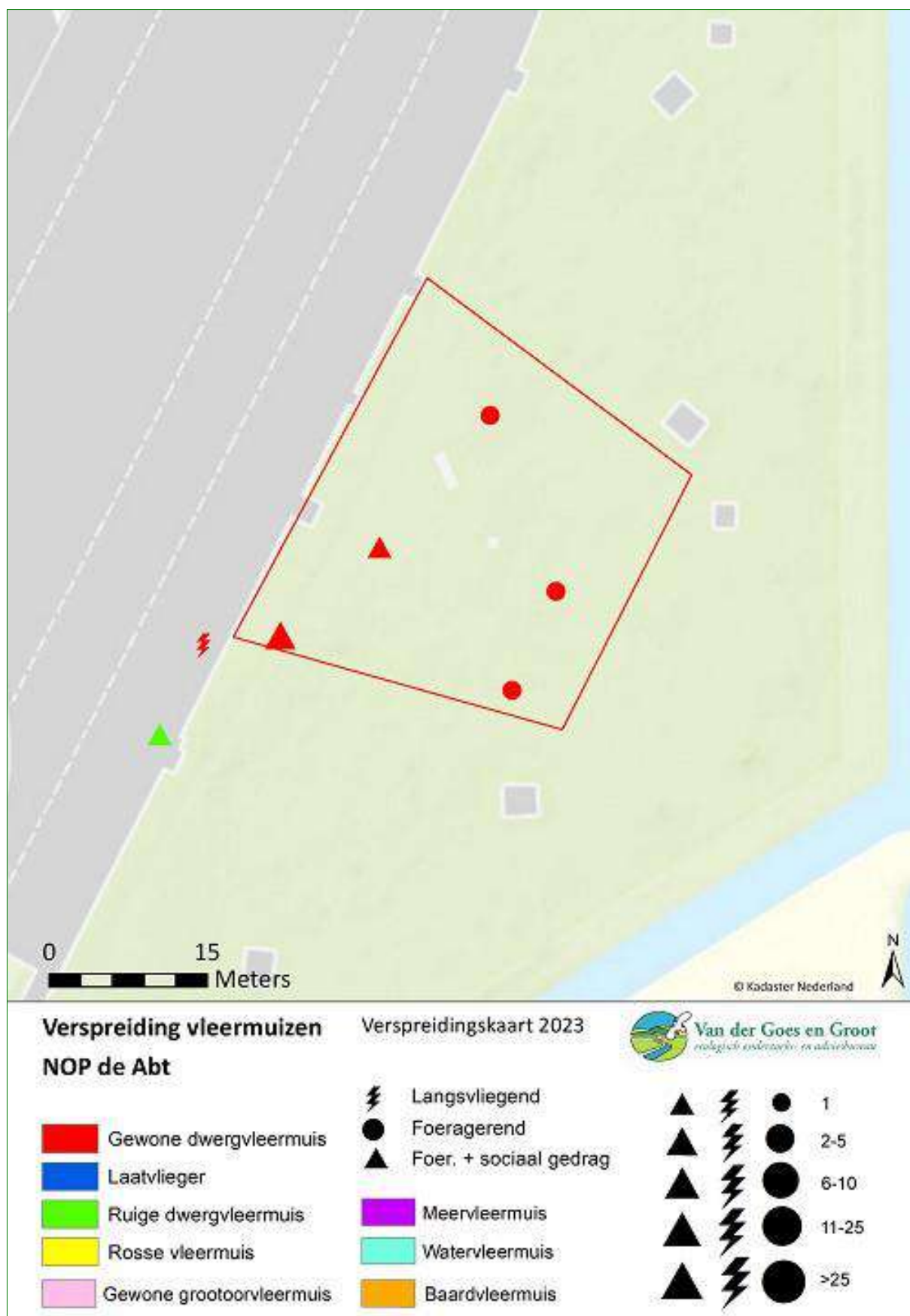
Bijlage 1	Vallocaties
Bijlage 2	Verspreidingskaarten vleermuizen
Bijlage 3	Huidige natuurwetgeving

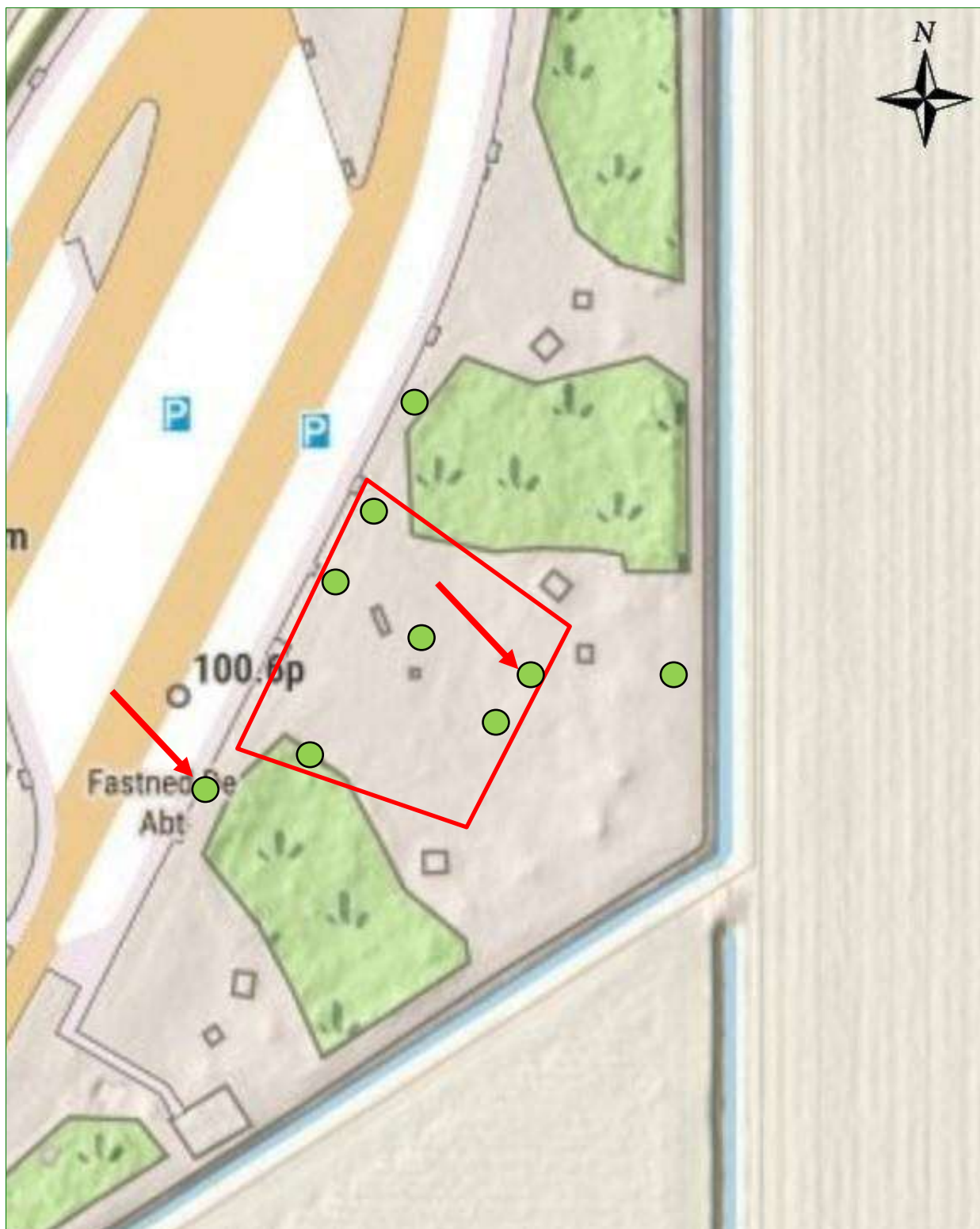
Bijlage 1 Vallocaties

Bijlage 2 Verspreidingskaarten vleermuizen

Deze kaart geven de waargenomen en geïnspecteerde holtes weer (groene stippen) binnen het plangebied (rood omlijnd). Ook geeft het de holte weer waar de verblijven van de Ruige dwergvleermuizen zijn waargenomen (rode

Bijlage 3 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 3.1 Wet Natuurbescherming (Wnb)

De Wet Natuurbescherming (Wnb) is het nationale wettelijke kader waarin de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet zijn samengevoegd.

In de Wnb is zowel de soortbescherming van wilde flora en fauna geregeld als de gebiedsbescherming die veelal voortkomt uit bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn.

De provincies zijn, op enkele uitzonderingen na, het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de ontheffingsverlening en handhaving.

Bijlage 3.1.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Wnb is de zorgplicht die stelt dat “een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

Bijlage 3.2 Soortbescherming

Bijlage 3.2.1 Categorieën

Onder de Wnb wordt een aantal soorten planten en dieren beschermd. Er zijn vier categorieën met beschermde soorten. Twee categorieën bevatten de soorten die respectievelijk zijn beschermd onder de Europese Habitatrichtlijn en soorten genoemd in de Europese Vogelrichtlijn.

Naast deze Europees beschermde soorten heeft de wetgever nog een extra categorie soorten toegevoegd, de ‘andere soorten’.

Per provincie is conform artikel 3.11 nog een vierde categorie opgesteld, die van de ‘vrijgestelde soorten’. Alleen soorten uit de derde categorie kunnen worden vrijgesteld. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij het overtreden van de verbodsbepalingen (zie Bijlage 3.2.2) bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer. De lijst van vrijgestelde soorten kan per provincie variëren en is te vinden in Tabel 7.

Daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis in of op gebouwen of daarbij behorende erven in alle gevallen vrijgesteld van de genoemde verboden in artikel 3.10.

Tabel 7.

Vrijgestelde soorten per provincie.

Rood=niet vrijgesteld.

	DR	FL	FR	GL	GR	L	NB	NH	OV	UT	ZH	ZL
Zoogdieren												
Aardmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bosmuis*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bunzing	+	+	+		+	+				+	+	+
Dwergmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dwergspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Eekhoorn						+ ¹						
Egel	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
Gewone bosspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Haas	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hermelijn	+	+	+		+	+				+	+	
Huisspitsmuis*	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Konijn	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ondergrondse woelmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ree	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rosse woelmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Steenmarter						+ ²						
Tweekleurige bosspitsmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Veldmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Vos	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Wezel	+	+	+		+	+				+	+	
Wild zwijn							+					
Woelrat	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Amfibieën en reptielen												
Bruine Kikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Gewone pad	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hazelworm						+ ³						
Kleine watersalamander	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Levendbarende hagedis						+ ⁴						
Meerkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bastaardkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

*: algemene vrijstelling wanneer soorten zich in/op gebouwen en bijhorende erven bevinden

+1:geldt in de periode maart-april en juli t/m november

+2:geldt in de periode 15 augustus t/m februari

+3:geldt in de periode juli t/m september

+4:geldt in de periode 15 augustus t/m 15 oktober

Bijlage 3.2.2 Verbodsbepalingen

De Wnb bepaalt conform artikel 3.1, 3.5 & 3.10 dat de volgende zaken verboden zijn:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn, vogels genoemd in de Vogelrichtlijn en aangewezen 'andere soorten' opzettelijk te doden of te vangen¹
2. Het is verboden dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn opzettelijk te verstoren.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van hierboven genoemde soorten te vernielen of te beschadigen of nesten of eieren van vogels weg te nemen.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste punt opzettelijk te verstoren als deze verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
5. Het is verboden planten van soorten genoemd in de Habitatrichtlijn (bijlage IV, Bijlage 1 Verdrag van Bern) of als 'andere soorten' (Bijlage B bij de wet) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Bijlage 3.2.3 Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het slopen, renoveren of bouwen van woningen, het dempen van wateren of het aanleggen bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing voor de Wnb verkregen worden.

Als er beschermde soorten (zie Bijlage 3.2.1) voorkomen die niet zijn vrijgesteld én verbodsbepalingen (zie Bijlage 3.2.2) worden overtreden, dan is ontheffing vereist of moet, indien mogelijk, conform art. 3.31 gewerkt worden met een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (veelal de provincie waarin het plangebied is gelegen). Belangrijk daarbij is de vraag in hoeverre schade optreedt, of de gunstige staat van instandhouding van de

¹Het betreft soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, soorten genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijke verspreidingsgebied. Alsmede andere soorten, genoemd in bijlage, onderdeel A, bij de wet.

betrokken soort(en) in gevaar komt en of er bevredigende alternatieven voorhanden zijn voor de ingreep of de locatie daarvan.

Bijlage 3.2.4 Wettelijk belang

Per categorie is het bij het al dan niet verkrijgen van een ontheffing belangrijk wat het belang is van het uit te voeren plan en de te verkrijgen ontheffing. Als schade niet te voorkomen is, dient één van de onderstaande wettelijke belangen van toepassing te zijn:

Soorten van de Vogelrichtlijn

Ontheffing is nodig:

- ♣ in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.
- ♣ in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
- ♣ ter bescherming van flora en fauna.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Ontheffing is nodig:

- ♣ ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Andere soorten

Ontheffing is nodig:

- ♣ ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.
- ♣ in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting van gebieden en het toekomstig gebruik daarvan.
- ♣ ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen.

Bijlage 3.2.5 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men verstorende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Er is een uitzondering, vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' en zijn daarom jaarrond beschermd. Er zijn vier verschillende categorieën 'jaarrond beschermde broedvogels', categorie 1 t/m 4, zie kader volgende pagina.

Kader: Vogelsoorten
met jaarrond
beschermden nesten
en bijbehorende
categorie.

Soort	Categorie	Toelichting codes
Boomvalk	4	Vogelsoorten waarvan de nesten in
Buizerd	4	principe jaarrond zijn beschermd met
Gierzwaluw	2	beschermingscategorie:
Grote gele kwikstaart	3	1 = soorten die ook buiten het
Havik	4	broedseizoen het nest gebruiken als vaste
Huismus	2	rust- of verblijfplaats,
Kerkuil	3	2 = koloniebroeders die elk broedseizoen
Oehoe	3	op dezelfde plaats broeden en die daarin
Ooievaar	3	zeer honkvast zijn of afhankelijk van
Ransuil	4	bebouwing of biotoop,
Roek	2	3 = soorten die elk jaar op dezelfde plaats
Slechtvalk	3	broeden en die daarin zeer honkvast zijn of
Sperwer	4	afhankelijk van bebouwing,
Stenuil	1	4 = soorten die niet of nauwelijks zelf in
Wespendief	4	staat zijn een nest te maken.
Zwarte wouw	4	

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). **Let wel!** Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf wordt zowel de verblijfplaats als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan, betrokken!

Voor jaarrond beschermde soorten kan, meestal alleen buiten het broedseizoen, wél ontheffing worden aangevraagd. Een 'omgevings-check' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat met verzachtende en/of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn, moeten deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan de provincie. Als geen schade optreedt en de gunstig staat van instandhouding niet in gevaar komt, zal de aanvraag (positief) worden afgewezen. Het is uiteraard essentieel dat de (aan de provincie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Categorie 5-soorten

Er is nog een categorie met 'bijzondere' vogelsoorten (Categorie 5). Deze soorten keren (zoals ook jaarrond beschermde soorten) weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen'.

Bijlage 3.2.6 Gedragcodes

Indien men in het bezit is van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van

natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik en van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting voor Vogelsoorten (artikel 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5) en andere soorten (artikel 3.10) geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode (artikel 3.31). De bewijslast dat correct is en wordt gehandeld volgens de gevolgde gedragscode ligt bij de initiatiefnemer.

Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld en er moet een belang zijn voor het project vergelijkbaar met genoemde belangen uit de VRL, HRL of de 'andere soorten'.

Bijlage 3.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden. In de Wnb (art. 1.12) wordt ook verordend dat (provinciaal) gebieden aangewezen worden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Tevens wordt aangegeven dat provincies mogelijkheden hebben ook andere belangrijke gebieden aan te wijzen vanwege hun landschapelijke- of natuurwaarden.

Bijlage 3.3.1 Natura 2000

Nederland en andere EU-landen hebben in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aangewezen, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Een overzicht van Natura 2000-gebieden is te vinden op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0>

Habitattoets

Wanneer plannen bestaan een project in of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegde gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Indien negatieve effecten van een project niet kunnen worden uitgesloten, dient een toetsing te worden uitgevoerd. Als uit deze toetsing (ook wel 'Habitattoets' genoemd) blijkt dat een plan (mogelijk) significante negatieve gevolgen heeft, vindt de vergunningaanvraag plaats via een 'passende beoordeling'. Daarbij moeten ook cumulatieve effecten zijn meegenomen.

Alleen als uit de passende beoordeling met zekerheid blijkt dat geen significante gevolgen zullen optreden, of als het gaat om activiteiten met een groot openbaar belang en waarvoor geen alternatieven zijn, wordt vergunning verleend.

Als uit de 'Habitattoets' blijkt dat een activiteit negatieve gevolgen kan hebben die niet significant zijn, vindt de vergunningaanvraag plaats via een verslechterings- en verstoringstoets. Bij deze toets wordt via een uitgebreide effectbeoordeling nagegaan of activiteiten een kans met zich meebrengen op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten. Het bevoegd gezag geeft een vergunning af als de verslechtering of verstoring in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen aanvaardbaar is.

Externe werking

Belangrijk bij de bepalingen rond Natura 2000- gebieden is de 'externe werking'. Dit betekent dat ook projecten buiten het Natura 2000- netwerk met mogelijk negatieve gevolgen binnen het netwerk, getoetst moeten worden aan doelen van betrokken gebied of gebieden. Een bijzondere vorm van externe werking is de (extra) uitstoot van stikstof door een project die kan neerslaan binnen Natura 2000-gebieden en daar voor schade kan zorgen. Aangetoond moet worden dat geen negatieve gevolgen mogelijk kunnen zijn op Natura 2000-gebieden.

Bijlage 3.4 Overige gebiedsbescherming

Bijlage 3.4.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Ingrepen in gebieden die horen bij het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) worden in principe niet toegestaan, tenzij bijvoorbeeld uitgesloten is dat de ingreep een negatief effect heeft op het netwerk of de ingreep een groot maatschappelijk belang dient. Getoetst wordt of een ingreep van invloed is op 'wezenlijke kenmerken en waarden', het NNN kent geen toetsing op 'externe werking'. Als een ingreep wordt toegestaan, moeten eventuele nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen en de resterende schade moet worden gecompenseerd. Uitgangspunt bij het toestaan van ingrepen is dat netto sprake moet zijn van een versterking van het netwerk.

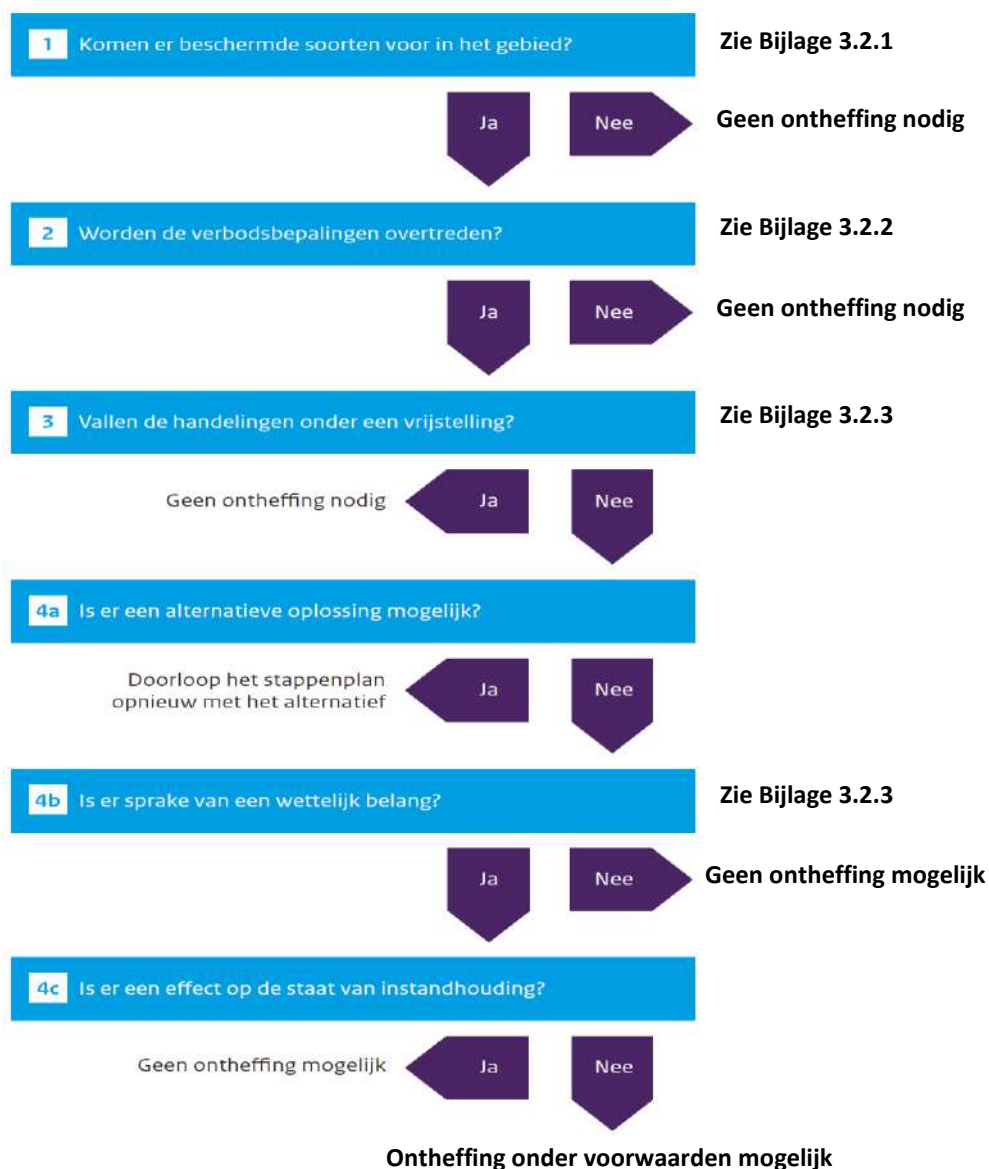
Bijlage 3.4.2 Overige natuurwetgeving

Naast de behandelde wetgeving zijn soms andere gebied beschermende bepalingen van kracht. Dit kunnen regionale of provinciale plannen of visies zijn die gebieden of soorten (extra) beschermen. Een voorbeeld hiervan zijn de 'weidevogelleefgebieden' van de Provincie Noord-Holland. Per plangebied zal op maat moeten worden nagegaan of dergelijke bepalingen aan de orde zijn.

Bijlage 3.5 Procedure

Als bij aanvang van een project niet uitgesloten is dat beschermde soorten voorkomen of negatieve effecten op beschermde gebieden

Figuur 2.
Stappenplan
procedure
ecologisch
onderzoek en
ontheffing

kunnen optreden, is een ecologische *quickscan* nodig en dient het stroomschema uit Figuur 2 te worden gevolgd.

Als op grond van deze *quickscan* de aanwezigheid van dergelijke soorten of gevolgen niet zijn uit te sluiten én wordt gezien dat negatieve effecten kunnen optreden, is vervolgonderzoek noodzakelijk.

Tijdens het vervolgonderzoek wordt het plangebied geïnventariseerd op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Indien aangetroffen worden de gebruiksfuncties van deze soorten in beeld gebracht. Vervolgens wordt opnieuw onderzocht of negatieve gevolgen mogelijk zijn door uitvoering van de plannen.

Bijlage 3.5.1 Ontheffingsaanvraag Wnb

Als stap 4a uit het stroomschema negatief is omdat een project of plan locatie gebonden is en er geen alternatieven zijn, is een

ontheffingsaanvraag waarschijnlijk aan de orde. Een dergelijke aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ Een projectplan waarin onder meer de locatie, de werkwijze, de te verwachten schade, de te nemen maatregelen, de alternatievenstudie en het wettelijk belang gedetailleerd worden beschreven.
- ♣ Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 3-5 jaar geldig).

De aanvraag kan voorafgaand aan het aanvragen van een omgevingsvergunning plaatsvinden. De aanvraag wordt gedaan bij de provincie waarin het plangebied is gelegen.

Het is ook mogelijk 'aan te haken' bij het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de 'Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' (WABO).

Men dient op het digitale aanvraagformulier van het omgevingsloket (OLO) dan aan te geven dat 'Handelingen worden verricht met gevolgen voor beschermde dieren en planten'. Ook hierbij dient een projectplan en inventarisatie bijgevoegd te worden.

De gemeente waarbij de aanvraag is ingediend stuurt de informatie omtrent beschermde flora en fauna naar de provincie die een 'Verklaring van geen bedenkingen' (VVGB) afgeeft als onderdeel van de omgevingsvergunning.

De provincie handhaaft bepalingen uit eventuele ontheffingen en vergunningen en de eventuele werking van de Wnb bij projecten waar geen ontheffing is aangevraagd. Ook het volgen van gedragscodes wordt gehandhaafd door de provincie. Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes of het stilleggen van werkzaamheden.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Hazenkoog 35A
1822 BS Alkmaar

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

www.vandergoesengroot.nl

